

Emajlirlec

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA TOVARNE EMAJLIRANE POSODE CELJE

Naš delavski svet

1. GERMANDNIK ALBINA — 29. 1. 1920	25. RIBIČ FRANC — 3. 4. 1912	53. KOKALJ MARJAN — 18. 3. 1932
2. Ing. VAJDETIČ JOŽE — 20. 10. 1925	26. JEFTIČ MILOŠ — 11. 9. 1925	54. ROZMAN MARTIN — 6. 11. 1922
3. BINCL ANICA — 4. 7. 1937	27. ZUPANC FRANC — 13. 8. 1925	55. JEVŠINEK FRANC — 12. 12. 1930
4. VENGUST JAKOB — 14. 7. 1921	28. MAROLT ANTON — 1. 9. 1909	56. KUDER IVAN — 21. 6. 1911
5. ŠTRAUS FELIKS — 1. 10. 1915	29. KRAJNC EDI — 4. 2. 1922	57. KOLENC KARL — 24. 4. 1910
6. KREMPUŠ VINKO — 24. 7. 1913	30. BELAK FRANC — 4. 8. 1927	58. KOŽUH ANICA — 2. 4. 1939
7. COKAN FRANC — 7. 10. 1915	31. ŽNIDER FRIDERIK — 2. 8. 1934	59. ZUPANC MARIJA — 20. 3. 1938
8. PRISTOVNIK MARJAN — 17. 8. 1919	32. MARKIČ MARIJA — 4. 8. 1934	60. ŠTANCER ANICA — 13. 6. 1934
9. DOBRIŠEK ALOJZIJA — 19. 4. 1924	33. MEDVED FRANC — 8. 8. 1914	61. TROBIŠ JOŽE — 3. 4. 1939
10. MURŠIČ MARTINA — 11. 11. 1926	34. GERMADNIK FRANC — 4. 4. 1904	62. ZUPANC FANI — 20. 2. 1940
11. VENGUST STANKO — 16. 8. 1921	35. DOBRŠEK MIRKO — 21. 10. 1921	63. VAJDIČ RUDI — 5. 4. 1914
12. KOKOT JURIJ — 22. 4. 1934	36. GROBELNIK IVAN — 25. 1. 1926	64. ROJNIK STANKO — 13. 4. 1930
13. MILANEZ EVGEN — 23. 3. 1915	37. BOROVNIK JOŽICA — 4. 3. 1925	65. VINDER DUŠAN — 13. 1. 1934
14. ZORKO BERNARD — 22. 4. 1904	38. KODELA ALOJZ — 16. 5. 1912	66. CVEK MARJAN — 20. 1. 1936
15. LESJAK ALBIN — 11. 11. 1916	39. MEŽNARIČ ALFRED — 19. 2. 1925	67. BRECL ANICA — 10. 5. 1928
16. KRALJ ŠTEFAN — 24. 12. 1910	40. BLAZNIK ANICA — 19. 4. 1938	68. PINOZI IVAN — 23. 12. 1933
17. ŽOHAR KAREL — 12. 11. 1910	41. JAMŠEK MARICA — 31. 1. 1919	69. PODGORŠEK MIRKO — 3. 12. 1935
18. GORIČAN PAVEL — 6. 1. 1933	42. KAPUN JOŽICA — 22. 1. 1937	70. ČRETNIK HILDA — 11. 5. 1937
19. SEVŠEK GABRIJELA — 5. 3. 1934	43. TUŠEK MARINKA — 10. 3. 1937	71. SPOLENAK ANTON — 23. 5. 1907
20. ZAPUŠEK JOŽE — 14. 2. 1920	44. DVORŠAK STANE — 22. 8. 1928	72. REBRŠEK SILVA — 9. 10. 1936
21. PANZA FRANJO — 4. 12. 1923	45. PLEVNİK ANICA — 19. 4. 1934	73. ROJC FRANC — 9. 12. 1913
22. PILIH FRANC — 25. 8. 1939	46. PUSTEK SILVA — 20. 10. 1935	74. KOTNIK LAMBERT — 4. 9. 1916
23. DELAKORDA LADISLAV — 1. 1. 1913	47. PREZELJ MATILDA — 22. 2. 1919	75. BELINA IVAN — 3. 8. 1927
24. PODGORŠEK VOJKO — 7. 3. 1940	48. ZAVŠEK MIHA — 23. 9. 1924	76. BORNEKAR ANTONIJA — 2. 3. 1930
	49. PUSTEK LUDVIK — 10. 8. 1930	77. SVET VILI — 24. 1. 1931
	50. BREŽNIK IVAN — 19. 6. 1913	78. ZUPANC MATILDA — 8. 4. 1914
	51. ČOKL ŠTEFANIJA — 28. 9. 1922	79. ZORE RUDI — 11. 7. 1935
	52. KRAJEC LUDVIK — 29. 11. 1923	80. BREZNIK MIRKO — 16. 5. 1932

Prvo zasedanje novoizvoljenega delavskega sveta!

NOVI DELAVSKI SVET JE PREVZEL POSLE

KORAK ZA KORAKOM BLIŽJE K BOLJŠEMU IN LEPŠEMU ŽIVLJENJU

Zadnjega marca je zasedal novoizvoljeni delavski svet naše tovarne. Za predsednika delavskega sveta je bil ponovno izvoljen dosedanji predsednik tov. Anton Marolt. Po sprejetem dnevnem redu prvega zasedanja in po toplem pozdravu je predsednik tov. Marolt tako-le spregovoril:

»Tovarišice in tovariši! Dolžnost mi je, da na našem prvem zasedanju novoizvoljenega delavskega sveta podam kratek pregled dela dosedanjega DS v njegovi mandatni dobi. Predno pa bi poročal o našem dosedanjem delu, mi dovolite, da spregovorim nekaj besed tudi o onih činiteljih, ki pravzaprav posredno ali neposredno vplivajo na potek in vsebino našega dela. Ne smemo namreč nikdar prezreti dejstva, da smer naše zunanje in notranje politike vpliva na delo kolektivov pri njihovem samoupravljanju, in s tem v zvezi je prav, da vsaj bežno pregledamo zunanje gospodarske in politične dogodke, kakor tudi dogodke v naši državi.

Tovarišice in tovariši! Lahko trdimo, da je bilo preteklo leto precej bogato raznih važnejših političnih dogodkov v svetu. Reševali so se in rešujejo se številni resni politični problemi, razni zapletljaji, razna obračunavanja, vse to nam povzroča zamisli, kam tira svet in človeštvo današnja situacija. Namesto miru in blagostanja je danes v svetu na večih krajih vojna in zatiranje. Povsod sta grožnja in strah pred atomskim orožjem. Priča smo odkritih in neodkritih groženj gospodovalnih narodov nasproti slabejšim na eni strani, na drugi pa vidimo nečloveške napore dežel, ki se pošteno in odkrito bore za odpravo kolonializma, za odpravo nadvlade, za mir in blagostanje na svetu. V sklopu teh dežel je nedvomno tudi naša mlada socialistična država, ki je vedno in povsod nastopala kot prvoborec za mir, za sožitje med vsemi narodi sveta, za boljše življenje ljudstev na svetu.

Prav zadnje obdobje političnih odnosov naše države do drugih je bilo izredno pomembno in uspešno. Naš položaj in ugled v svetu sta utrjena. Povečale so se možnosti plodnega sodelovanja z zunanjim svetom. Najvažnejše spremembe v našem zunanjepolitičnem položaju je prinesla s seboj normalizacija naših odnosov do SZ. Medsebojno smo rešili vprašanje enakopravnega sodelovanja brez vmešavanja v notranje zadeve. Posledica tega so tudi boljši odnosi v ekonomskem pogledu. Nihče pa naj tega ne smatra za blokovsko politiko Jugoslavije, kajti naša država je stala in bo stala vedno ob strani vseh vojaških in gospodarskih blokov. Od tega načelnega stališča tudi ne bo nikdar odstopila.

Hkrati pa so se razvijali in poglobljali naši že itak dobri odnosi z neblokovskimi deželami. Dosegli smo precej uspehov tudi v odnosih napram našim neposrednim sosedom. Danes prav gotovo dobro sodelujemo s sosednjo Grčijo, Italijo, Avstrijo itd. Te zunanje-politične uspehe pa smo lahko dosegli le z načelno, globoko, iskreno in dosledno miroljubnostjo in to ne samo z besedami, temveč tudi z dejanji. Imamo pa še en razlog za te naše zunanje-politične uspehe. To je naša uspešna družbeno-politična in ekonomska izgradnja države, ki nam daje notranjo enotnost in trdnost, ob kateri so se in se bodo tudi v bodoče zlomili zunanji pritiski. Ta enotnost naše države nam daje mednarodno veljavo in ugled. Pridobila nam je simpatije in podporo vseh naprednih sil sveta.

Malo prej sem omenil uspešno družbeno-politično in ekonomsko življenje ter izgradnjo naše države. Podlaga temu je nedvomno načelo samoupravljanja v družbeni, politični in gospodarski dejavnosti. Neslutene ustvarjalne sile našega delovnega človeka so bile in bodo jamstvo za nadaljnjo graditev in učvrstitev samoupravljanja, za nadaljnji dvig ekonomske izgradnje in s tem v zvezi tudi za dvig življenjske ravni državljanov naše domovine. Vemo in smo prepričani, da to ni lahka in kratkotrajna borba, vendar je to borba za svetel in določen cilj, za katerega se izplača tudi marsikaj žrtvovati. V tej borbi, tovarišice in tovariši, je nemalo udeleženo tudi naše podjetje. Lahko smo ponosni na naše dosedanje delo, kajti ne govore za to samo suhi rezultati uspehov v naši proizvodnji, temveč govori o tem naš ugled širom države. Naša bodoča naloga pa naj bo, da se na teh doseženih uspehih ne ustavljamo, temveč da se z vso nesebičnostjo in s predanim delom v sklopu vsega gospodarstva naše občine in republike borimo za procvit gospodarstva in ekonomske moči naše socialistične Jugoslavije.

V naslednjih kratkih besedah bi rad še povedal nekaj konkretnih podatkov o dosedanjem delu delavskega sveta, kakor tudi o bodočih nalogah novo izvoljenega delavskega sveta. Dosedanji delavski svet je bil izvoljen dne 24. IV. 1957 in je bilo v njem 80 članov, od teh 61 tovarišev in 19 tovarišic. Zdrav in razveseljen je pojav, da je bilo v delavskem svetu 21 mladincev. Na svojih zasedanjih je delavski svet obravnaval številna vprašanja gospodarskega in politično-družbenega značaja. Predvsem so se v razpravah delavskega sveta javljala vprašanja postavitve in potrditve proizvodnega in investicijskega plana, plana remontov in nadomestitve osnovnih sredstev, redno se je pregledoval finančni uspeh in poslovanje podjetja, potrdili smo kandidature naših članov kolektiva za Zbor proizvajalcev, dalje smo obravnavali vprašanje odpisovanja in zamenjav osnovnih sredstev, potrjevali smo potovanja v tuje države, razpravljali smo o stanovanjski problematiki, tolmačili nove zakone o delovnih odnosih, izvolili nove komisije, med njimi komisijo za sklepanje in odpoved delovnih razmerij, disciplinsko komisijo, komisijo za določevanje delovnih mest, na katerih je delo za žene in mladino prepovedano, dalje komisijo za določitev mest, kjer se naj zaposle invalidi itd. Večkrat smo analizirali problematiko kvalitete naših izdelkov, reševali smo vprašanje HTZ, sprejeli smo poslovnik in pravilnik delavskega sveta, pregledali in potrdili smo zaključni račun podjetja za leto 1957. Na zadnji seji DS smo sklepali tudi o razpisu volitev za novi DS. Na slavnostnem zasedanju pa smo izvolili tov. Franca Leskoška-Luko za častnega predsednika delavskega sveta našega podjetja. S to izvolitvijo je naš kolektiv dal tov. Luki skromno priznanje za njegovo nesebično in dosledno borbo za delovnega človeka.

Vprašanja, ki sem jih navedel, so bila le glavna vprašanja, ki so se pojavila v dobi poslovanja dosedanjega delavskega sveta. Rešitev vseh teh vprašanj pa nam potrjuje, da je bilo delo, ki ga je delavski svet opravil, vsekakor uspešno, za kar se moram predvsem zahvaliti

Predsednik UO tov. Jože Zapušek

Novi upravní odbor

Prvo zasedanje novoizvoljenega delavskega sveta je bilo v nedeljo dne 30. 3. 1958. Na tem zasedanju si je delavski svet izvolil soglasno za predsednika tov. Antona Marolta, ki je bil že v prejšnji poslovni dobi predsednik delavskega sveta in uspešno opravljal to dolžnost. Anton Marolt je zaposlen neprekinjeno v Tovarni emajlirane posode od leta 1938 ter dela kot predelavec v izdelovalnici jeklenih kotlov.

Za namestnika predsednika delavskega sveta je bil izvoljen Franc Ribič, namestnik vodje mehanične delavnice, ki je zaposlen v Tovarni emajlirane posode že od 1930. leta.

Novoizvoljeni člani upravnega odbora so:

- Albina Germandnik — emajlirnica
- Anica Bincl — emajlirnica
- Stanko Rojnik — oblikovalnica
- Alfred Mežnarič — stroj. ključavničarstvo
- Mirko Dobršek — mehanična delavnica
- Marinka Tušek — dekor oddelek
- Miha Zavšek — vlačilnica
- Franjo Panza — tarifer
- Ludvik Pavčič — org. sektor
- Jože Zapušek — vodja normir. oddelka

NAMESTNIKI ČLANOV UPRAVNEGA ODBORA

- Dušan Vinder — vlačilnica
- Ludvik Pustek — oblikovalnica
- Alojzija Dobrišek — dekor oddelek
- Stanko Dvoršak — klep. oddelek
- Ivan Grobelnik — mehanična delavnica
- Franc Cokan — sestavljalnica
- Edi Krajnc — izdel. jekl. kotlov
- Štefan Kralj — odprema
- Ludvik Krajec — konstrukcijska pisarna
- Felik Štravs — odprema

Novi upravni odbor je takoj prevzel posle. Na svoji prvi seji je izvolil za predsednika upravnega odbora tov. Jožeta Zapuška, za namestnika pa tov. Alfreda Mežnariča.

Tov. Jože Zapušek je sedaj že drugič predsednik upravnega odbora. Prvič je to dolžnost zelo uspešno opravljal v razdobju 1954 in 1955. V naši tovarni je zaposlen od meseca junija 1945. Tov. Jože Zapušek je vodja normirskega oddelka.

Predsednik DS tov. Anton Marolt

Volitve v delavski svet

Lesjak Albin	1131	Goričan Pavel	1001
Ing. Vajdetič Jože	1115	Rozman Martin	1000
Vajdič Rudi	1114	Muršič Martina	995
Cokan Franc	1107	Svet Vili	994
Germađnik Franc	1103	Pustek Silva	993
Žohar Karl	1099	Rojnik Stanko	987
Medved Franc	1097	Pustek Ludvi k	993
Milanež Evgen	1094	Sevšek Gabriјela	988
Kralj Štefan	1092	Dvoršak Stane	987
Ribič Franc	1083	Belina Ivan	985
Pristovnik Marjan	1077	Cvek Marjan	982
Krajnc Edi	1075	Jevšinek Franc	981
Grobelnik Ivan	1071	Podgoršek Mirko	981
Mežnarič Alfred	1071	Znider Friderik	980
Kodela Alojz	1069	Kokalj Marjan	978
Delakorda Ladislav	1067	Dobršek Mirko	973
Pilih Franc	1066	Jamšek Marica	971
Vengust Stanko	1065	Vinder Dušan	969
Marolt Anton	1061	Blaznik Anica	962
Belak Franc	1060	Dobrišek Alojzija	961
Germađnik Albina	1060	Brežnik Ivan	962
Vengust Jakob	1055	Prezelj Matilda	959
Krempuš Vinko	1054	Zore Rudi	956
Zapušek Jože	1048	Pinozi Ivan	951
Zorko Bernard	1019	Borovnik Jožica	950
Podgoršek Vojo	1046	Čokl Stefanija	946
Zupanc Franc	1044	Brecl Anica	945
Kuder Ivan	1042	Markič Marija	943
Štravs Feliks	1039	Čretnik Hilda	940

Po sklepu zadnjega delavskega sveta z dne 27. 2. 1958 je bil določen dan za volitve novega delavskega sveta 14. 3. 1958. Izvedene so bile vse potrebne priprave, postavljene komisije in volilni odbori tako, da so volitve potekle v najlepšem redu. Vložena je bila kandidatna lista Sindikalne podružnice podjetja, na kateri je bilo 80 kandidatov, ki so bili izbrani in potrjeni na predvolilnih sestankih po obratih.

Podjetje je bilo razdeljeno na 7 volišč ter so se volilni rezultati ugotavljali ločeno po posameznih voliščih. Rezultate s posameznih volišč je nato glavna volilna komisija združila v končnem rezultatu, ki je bil v pogledu udeležbe in oddanih glasov naslednji:

Vpisanih volilcev v volilni seznam na volišču I. — uslužbenci	237
Vpisanih volilcev v volilni seznam na volišču II. — skladišče gotove posode	251
Vpisanih volilcev v volilni seznam na volišču III. — emajlirnica	460
Vpisanih volilcev v volilni seznam na volišču IV. — dekor oddelek	195
Vpisanih volilcev v volilni seznam na volišču V. — oblikovalnica	266
Vpisanih volilcev v volilni seznam na volišču VI. — kleparski oddelek	387
Vpisanih volilcev v volilni seznam na volišču VII. — mehanična delavnica	303
Skupaj	1999

Glasovalo volilcev na volišču

štev.	I.	217	92%
	II.	231	92%
	III.	384	83%
	IV.	478	86%
	V.	247	93%
	VI.	254	88%
	VII.	263	86%
Skupaj	1774	88.7%	

Glasovanja se ni udeležilo 225 volilcev (11.3%), med katerimi so največini bolni, na dopustu ali odsotni na službenem potovanju. Od veljavnih 1466 glasov so prejeli kandidati po vrstnem redu naslednje število oddanih glasov:

Rojc Franc	1038	Trobiš Jože	937
Panza Franjo	1031	Kotnik Lambert	932
Kolenc Karel	1023	Reberšak Silva	931
Krajec Ludvik	1027	Plevnik Anica	930
Brežnik Mirko	1020	Kožuh Anica	928
Jeftič Miloš	1020	Zupanc Marija	927
Kokot Jurij	1012	Tušek Marinka	923
Spolenak Anton	1010	Zupanc Matilda	919
Bincl Anica	1007	Zupanc Fani	916
Zavšek Miha	1004	Kapun Jožica	914
		Štancer Anica	898
		Bornekar Antonija	885

Novi upravni odbor z glavnim direktorjem tov. Vladimirjem Vebrom v sredi

vsem članom delavskega sveta in članom celotnega kolektiva, ki so kakorkoli pripomogli k tem vidnim uspehom. Obenem bi rad pohvalili tudi delo dosedanjega upravnega odbora, ki je v polni meri izpolnil dane naloge ter bil res v pravem pomenu izvršilni organ delavskega sveta.

Tovarišice in tovariši! Ob predaji poslov novoizvoljenemu delavskemu svetu mi dovolite, da se še enkrat v imenu celotnega kolektiva toplo zahvalim vsem za nesebično in požrtvovalno delo ter želim, da bi tudi novoizvoljena delavski svet in upravni odbor prevzela nase to požrtvovalnost in čut odgovornosti do dela, vse v cilju, da poglobimo in še bolj utrdimo delavsko samoupravljanje.

Pozivam vas, delajmo z vso voljo, s sposobnostjo in predanostjo za procvit našega podjetja, naše skupnosti in naše mlade socialistične Jugoslavije.

V novem delavskem svetu je na novo izvoljenih 40 članov, medtem ko je druga polovica 40 članov še iz prejšnjega delavskega sveta. Značilno je, da je v novem delavskem svetu veliko število mladine, saj je 34 članov starih pod 30 let. Glede na to, da je zaposlena v našem podjetju dobra tretjina žensk, je temu sorazmerno tudi odgovarjajoče zastopstvo žensk med člani novega delavskega sveta, 24 po številu.

Delo organizacije ZKS v tovarni

V zadnjem času sta se vršili v tovarni dve konferenci članov ZKS, na katerih so obravnavali važna organizacijska vprašanja. Na prvi konferenci, ki je bila dne 28. februarja 1958 in katere se je udeležilo 80 članov ZK, so obravnavali delo ZKS v tovarni v splošnem. Člani so na tej konferenci ugotovili, da je treba stremeti za tem, da se delo članov ZK poživijo zlasti glede informiranja članov kolektiva o notranji in zunanji politiki. V zadnjem času je izšlo več zakonov, med katerimi je tudi eden najvažnejših, Zakon o delovnih odnosih, ki ga pa člani ZKS niso dobro preštudirali in niso bili zaradi tega sposobni v dovoljni meri pojasnjevati posamezna vprašanja, za katera so se zanimali člani kolektiva. Vse premalo je bil preštudiran tudi nov plačilni sistem.

Zaradi premajhne aktivnosti članstva ZKS so se tudi pojavile nekatere nezdružne tendence v zvezi z delitvijo dobička, zlasti v emailirnici, v manjši meri pa tudi v nekaterih drugih oddelkih. Značilno je, da so nekateri izkoriščali široko demokratičnost za intrige in izpade proti funkcionarjem organov delavskega samoupravljanja in organom uprave podjetja, a organizacija ZK ni imela v tem primeru določenega stališča proti taki dejavnosti, temveč je ukrepala šele takrat, ko so posamezniki na nedovoljen in napačen način, z določenim namenom po svoje informirali sodelavce o delitvi dobička.

Zlasti je treba poudariti odnos nekaterih posameznikov v emailirnici do mladine, ki so na sestanku skušali z nepravilnim stališčem in nedostojnimi izpadi preprečiti kandidature mladine v organe delavskega samoupravljanja.

Konferenca je te dogodke dobro analizirala in ugotovila, da je bila glavna pomanjkljivost organizacije ZK v emailirnici, da ni članov

kolektiva konkretno in točno informirala o vseh gospodarskih in političnih dogodkih, kar bi bila morala storiti.

Na drugi konferenci, ki je bila dne 2. 4. 1958 so člani ZK obravnavali probleme v zvezi s pismom CK ZKJ. Razvila se je obširna razprava o delu organizacije ZK v in izven podjetja. Glavne značilnosti razprave so bili vsi aktualni problemi, ki se kažejo in so se pokazali v praksi.

Tako je bilo ugotovljeno, da člani ZK čestokrat zastopajo partijsko politično delo, izgovarjajoč se na svoje strokovno delo, da ne upoštevajo in ne razumejo pravilno konstruktivne kritike podrejenih, da nimajo nekateri člani ZK uvidevnosti in razumevanja do raznih osebnih težav podrejenih sodelavcev, ki dostikrat psihološko vplivajo na delovno razpoloženje človeka.

Poleg navedenega je članstvo ZK v obširni razpravi obravnavalo tudi druga vprašanja, ki so v zvezi s pismom CK ZKJ. Člani ZKS v posameznih primerih ne nastopajo napram kolektivu v pravilnem odnosu in taktiki pri tolmačenju raznih političnih in drugih vprašanj. Člani se premalo zanimajo za novospregate mlade člane ZK. V zvezi s tem se čestokrat odraža črnoglednost, grobost in nedoslednost.

Na konferenci je bilo nadalje ugotovljeno, da premije v našem podjetju niso bile najvišje v občini in okraju, vendar pa so bila previsoka razmerja med posameznimi delovnimi mesti v tovarni. Konferenca je sprejela v zvezi s premijami, odnosno premijskim pravilnikom sklepe, ki so pomembni za ureditev premijskega pravilnika, ki bo postal boljši in vzpodbudnejši faktor članom kolektiva pri njihovem prizadevanju za izvršitev načrtnih nalog.

Konferenca je ugotovila, da niso člani ZK in tudi ne člani kolektiva dovolj seznanjeni z delitvijo ustvarjenega dohodka podjetja. Zaradi tega je nastalo nezdravo kritikanstvo in godrnjaštvo v glavnem zaradi nepoučenosti.

V zvezi s temi in z mnogimi drugimi vprašanji, ki jih je konferenca obravnavala, je bilo sklenjeno, da bo potrebno v bodoče organizirati več sestankov članstva ZK, na katerih se bo obravnavala aktualna, gospodarska in politična problematika. Člani ZK bodo morali poseči aktivno v delo pri Sindikalni in drugih družbenih organizacijah v podjetju, v organih delavskega samoupravljanja, in prispevati svoj delež tudi izven tovarne pri množičnih organizacijah.

V kolektivu je potrebno organizirati sestanke delavstva, na katerih naj se tolmačijo pravilno in jasno vsa družbeno-politična vprašanja, ki zadevajo gospodarstvo podjetja, kakor tudi celotne skupnosti.

Pri izvedeni anketi v mladinski organizaciji se je izkazalo, da je organizacija ZK posvečala premajhno pozornost sprejemu novih članov. Temu vprašanju mora celotna organizacija in vsak posamezen član posvečati več pozornosti.

-ej-

Skrb za stanovanja

Na zahtevo naše tovarne je izdal te dni Svet za industrijo in obrt pri OLO Celje odločbo, s katero je potrjen investicijski program za gradnjo desettredstropnega stanovanjskega bloka s 40 stanovanji na vogalu cestnega križišča Mariborske ceste in Kovinarske ulice, torej v neposredni bližini tovarne.

Predračun za gradnjo znaša cca 125.000.000 dinarjev in se bo kril delno s posojilom iz stanovanjskega sklada mestne občine, delno pa z lastnimi sredstvi. Graditi bodo pričeli že letos, če bodo izpolnjene vse potrebne tehnične in druge priprave. Gradnja je preračunana na dobo dveh let, tako da bo stavba v celoti končana leta 1960. Ker bo morala tovarna izprazniti stare stanovanjske hiše za novim upravnim poslopjem, ki niso primerna za stanovanja, je gradnja novega stanovanjskega bloka nujno potrebna.

Po investicijskem programu je predvidenih v desetih stanovanjskih etažah po dvoje trosobnih in dvoje dvosobnih stanovanj v vsaki etaži. V podstrešni etaži sta predvidena dva slikarska ateljeja, dve pralnici, dve zaprti sušilnici, odprta terasa za sušenje perila in terasa za sončenje in igro.

V kletnih etažah so predvidene shrambe za stranke in sicer boksi za kurivo in ozimnice ter hladne shrambe, prostori za centralno kurjavo in shrambe za otroške vozičke.

Pod nadstreškom pred vhodom je predvidena odprta kolesarnica in zaprta shramba za kolesa. Stanovanja so grupirana okrog stopnišča veže z dvigalom. Vsi stanovanjski prostori bodo imeli vzhodno, zahodno in južno sonce.

Tovarna je že naročila preiskavo temeljnih tal. Zastopnik Zavoda za raziskavo materiala LRS si je pred dnevi ogledal teren in bil navzoč pri informativnem sondiranju tal. Napravljen je štiri vrtine in dognal, da so temeljna tla primerna za gradnjo stolpnice. Tudi bo tovarna naročila vse potrebne tehnične načrte za gradnjo. Z novim blokom pa stanovanjski problem tovarne še zdaleka ne bo rešen.

Pogled na našo tovarno

DOPISUJTE

V »EMAILIRCA«

Prvi maj 1958

V Chicagu so jih zadeli
in so krvaveli
na barikadah Leningrada
v stepah in tajgah Rusije
v znamenju spopada
križa in zvezde rdeče
vrole so nove melodije
in v prah se drobile ječe

V Chicagu so jih zadeli
in so krvaveli
in še krvavijo
zastavo rdečo škropijo
s krvjo prelito za žrtve
in v bataljone mrtve
vstopajo vedno novi
v prvomajski paradi
marširajo rodovi
mrtvi in mladi

V Chicagu so jih zadeli
v Shanghai poželi
v Berlinu zmleli
v Budimu prekleli
klicu Beograda
vzklika nova brigada

Streli streli streli
v žulje krvave
v trudne glave
v rdeče zastave
v stisnjene pesti

Vrzi tovariš na krste
kepo prsti
in stopi v naše vrste

K. Klančnik-Levin

UREDNIŠKI ODBOR »EMAJLIRCA«
ISKRENO ČESTITA
KOLEKTIVU IN UPRAVI PODJETJA
ZA 1. MAJ

Foto: Peršak

nas praznik

Mesec maj velja že od nekdaj za najlepši mesec v letu. To je mesec, ko vsa naša dežela razveti, naše livade se prelivajo v sončnem zelenju, sadovnjaki naših domačij so v enem samem šopku. Šopek vzcvetele pomladi je to, šopek vzcvetelih in večno se obnavljajočih sil delovnih ljudi vsega sveta.

Ivan Cankar, veliki glasnik prebujajoče se delavske zavesti, si je zatikal za srce belo krizantemo. Bil je to čas pogreba kapitalistične družbe, ko je bilo praznovanje prvega maja z državnimi ukazi prepovedano. Mi pa proslavljamo prvi maj v svobodni domovini, v domovini zgrajeni v potu in krvi tistih, ki so edini nosilci svetovnega napredka — v naši delavski republiki proslavljamo svobodno prvi maj — praznik dela in cvetja.

En dan v letu, ki je posvečen proslavi dela, en dan v letu, ko delavstvo širom naše domovine razvije v paradi svoje vrste in manifestira predanost edinemu smotru, ki nas dviga nad ostala bitja! Delo — beseda težka in globokega pomena, delo — edini smoter, ki lahko vrednoti in plemeniti naša hotenja, delo — moč delavskega razreda, njegova preteklost in lepši jutrišnji dan, delo — naše trpljenje in naša slava!

Prvega maja so padle v krvavem jutru prebujanja delavske zavesti chicaške žrtve. In prvega maja, pred trinajstimi leti, je stopilo naše ljudstvo po štiriletnem trpljenju revolucionarne borbe na prag prostosti. Dolgo razdobje rasti in krepitve delavskih vrst, let revolucij in imperialističnih vojn, obdobje

trpljenja in junaštva je izmerilo čas med tistim chicaškim prvim majem in današnjim. Trinajst naših let graditve in uspehov je sorazmeroma kratko obdobje, a tem veličastnejše, saj smo prvič uporabili svoje sile sebi v prid, v prid pokolenj, ki bodo gradila nadgradnjo naših stremljenj.

Naj bo letošnji prvi maj ločnica v našem razvoju, naj nam da novih moči za še večje uspehe. Poromajmo za prvi maj v kraje, kjer so vztrajali v najtežjih okoliščinah najboljši sinovi naše domovine. Pogovorimo se z ljudmi, ki so jim nudili pomoč v njihovem boju. Okrepljeni in z novimi močmi se bomo vračali v tovarne. Naši naporji bodo našli svojo potrditev v preteklosti in končni cilji naše graditve lepše prihodnosti bodo oplemeniteni z duhom, ki je nekoč — v letih osvoboditve — dvigal naše borbe k legendarnim dejanjem.

Prvi maj, praznik cvetja in dela, praznik prave pomladi, naj bo tudi letos praznik tistih, ki ustvarjajo na ruševinah preteklosti cvetoči vrt bodočnosti.

K. K.

ZVIŠANJE PLAČ?

Z letošnjim novim letom je naše gospodarstvo pristopilo h korenitim spremembam pri oblikovanju in delitvi dohodka gospodarskih podjetij, pri delitvi raznih skladov, pri povečanju osebnega in družbenega standarda in pri oblikovanju proračunskih sredstev. Vse to bo nedvomno pospešilo proces stabilizacije in normalizacije v našem gospodarstvu.

Uveljavljeno je načelo svobodnejše delitve dohodka gospodarskih podjetij, ki ima namen povečati interes delovnih kolektivov za uspešnejše gospodarjenje in dvig proizvodnosti na eni strani, na drugi pa se bo lahko povečala materialna možnost za dvig življenjske ravni proizvajalcev samih.

Kako se bo vse to pokazalo v našem kolektivu?

Kot prvi in za posameznika izredno važen je Zakon o delovnih razmerjih. Z njim smo dobili poleg važnih določil o nastanku in prenehanju delovnega razmerja, o dopustih, nadomestilih plač, o tarifnih pravilnikih itd. tudi določila o osebnem dohodku. Kolikšen del dohodka gospodarske organizacije, oziroma podjetja, naj se uporabi za kritje osebnih dohodkov, in koliko naj se odreja v razne sklade pa določa delavski svet podjetja.

Osební dohodek se razdeli med posamezne delavce v sorazmerju z njihovim prispevkom k njegovi ustvaritvi. Kot osebni dohodek iz delovnega razmerja so mišljeni vsi redni in priložnostni prejemki delavcev in nameščencev iz stalnega ali začasnega delovnega razmerja, torej: urna plača, presežek norme, premije, presežek iz dobička in nadure. Ne smatrajo pa se kot osebni dohodek prejemki iz socialnega zavarovanja.

V osebnem dohodku pa je zajet od novega leta poleg čiste plače tudi proračunski prispevek, prispevek za socialno zavarovanje in stanovanjski prispevek. To pomeni, da je bilo osvojeno bruto načelo in da vsak zaposlen iz svojega bruto dohodka sam plača vse te prispevke.

Ker se ni sprejel nov tarifni pravilnik, v katerem bodo osebni dohodki določeni v novem bruto znesku, je potrebno preračunati dosedanje čiste prejemke na bruto prejemke, in sicer po posebni uredbi, ki je izšla pred kratkim. Tako bo n. pr. delavcu, ki je imel dosedanjí čistí prejemek za 208 ur dela 10.000 dinarjev, ta prejemek preračunan na bruto prejemek v znesku 16.200 din. Od tega zneska mora sam plačati za proračunski prispevek 1620 dinarjev, za socialno zavarovanje in stanovanjski prispevek pa 4520 din. Po tem računu bo znašal njegov neto zaslužek 10.060 dinarjev.

Za obračun proračunskega prispevka velja posebna progresivna lestvica, ki določa, da znaša proračunski prispevek do višine bruto osebnega dohodka 20.000 dinarjev 10%, za vse višje osebné bruto dohodke pa več kakor 10%.

Socialno zavarovanje in stanovanjski prispevek se plačata v višini 31% od osnove osebnega dohodka po odbitku proračunskega prispevka, to je v našem primeru 31% od 14.480 din.

Naj navedemo nekaj primerov:

dosedanja neto urna plača din 35	—	bruto plača din 60
dosedanja neto urna plača din 40	—	bruto plača din 69
dosedanja neto urna plača din 45	—	bruto plača din 77
dosedanja neto urna plača din 50	—	bruto plača din 86
dosedanja neto urna plača din 60	—	bruto plača din 103
dosedanja neto urna plača din 70	—	bruto plača din 121

Osnova za plačilo proračunskih in ostalih prispevkov pa so skupni mesečni prejemki posameznega delavca ali nameščencea.

Zakon o delovnih razmerjih tudi določa, da imajo delavci pravico do minimalnega osebnega dohodka, ki jim je zagotovljen. Višina tega minimalnega osebnega dohodka je v uredbi določena samo začasno. Določena pa je posebna zvezna komisija, ki bo ugotovila minimalen osebni dohodek na realnih pogojih gospodarstva in življenjskih stroškov. Ta minimalni osebni dohodek bo služil tudi kot osnova za obračun vseh ostalih prispevkov iz dohodka gospodarskih organizacij, tako za prispevek federaciji, republiki, okraju in komuni, kot tudi za sklade podjetja in za višek osebnih dohodkov.

Posebna uredba določa, da mora vsaka gospodarska organizacija dosedanje čiste plače po tarifnem pravilniku preračunati na bruto minimalne plače ter izdati vsakemu delavcu pismeno odločbo o višini minimalne bruto plače.

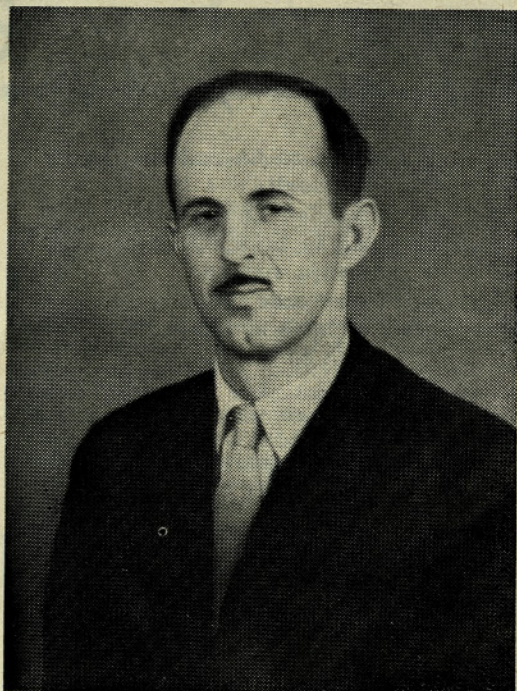
Še nekaj je važno pri novi delitvi dohodka gospodarskih podjetij, namreč, da je dana delavskemu svetu velika in odgovorna naloga razdelitve tistega dela dohodka, ki ostane po poravnavi obveznosti do družbene skupnosti. Delavski svet mora namreč ugotoviti, kolikšen del dohodka je rezultat prizadevanja delovnega kolektiva in kolikšen del dohodka je rezultat gibanja cen na trgu in splošnih pogojev poslovanja.

Praviloma se lahko razdeli del dohodka iz prizadevanja delovnega kolektiva na osebne dohodke in sklade, medtem pa se oni del dohodka, ki izhaja iz gibanja cen na trgu in iz splošnih pogojev poslovanja razdeli samo na sklade.

Kot rezultat prizadevanja delovnega kolektiva se smatra znižanje proizvodnih in režijskih stroškov, povečanje proizvodnje ob enakih ozir. nižjih stroških od preteklega leta in od zboljšanja sortimenta in kakovosti proizvoda.

V letu 1958 bo razporedil delavski svet podjetja dohodek na sledeče sklade: sklad obratnih sredstev, sklad za nabavo poslovnih sredstev, rezervni sklad in sklad skupne porabe.

Tekoče ustvarjenih skladov podjetje vse do potrditve bilance ne sme koristiti, ker velja načelo, da se lahko koristijo samo oni skladi, ki so dokončno potrjeni z bilanco, to pomeni, da v letu 1958 lahko koristimo samo sklad za prosto razpolaganje, ki je bil ustvarjen lansko leto in po delavskem svetu razdeljen v gornje sklade.

ALBIN LESJAK

Kdo ga ne pozna, prijaznega, mirnega in vseskozi značajnega obratovodjo surovinskega oddelka in poslanca Zveznega zbora proizvajalcev za okraj Celje? Rojen je bil 11. 1. 1916 na Poljšniku. Izvira iz rudarske družine. Dopršil je osnovno šolo v Trbovljah, kjer je bil zaposlen njegov oče. Nato je končal srednjo tehnično šolo v Ljubljani ter bil kot tehnik zaposlen v Ljubljani od leta 1933 do leta 1936, nato od 1936 do 1941 kot konstruktor v železarni Jelšingrad pri Banja Luki ter v Tovarni emajlirane posode Celje. Leta 1934 in 1944 je bil zaprt zaradi protiokupatorske propagande ter je vstopil avgusta 1944 v NOV, kjer je bil kot borec do demobilizacije koncem leta 1945, na kar se je zopet zaposlil v Tovarni emajlirane posode v Celju. Po uvedbi delavskega samoupravljanja je bil izvoljen takoj v začetku v delavski svet podjetja ter je bil prvi predsednik upravnega odbora. Za tem je imel razne funkcije v in izven podjetja ter je bil tudi pri zadnjih volitvah v Zvezni zbor proizvajalcev izvoljen kot poslanec za celjski okraj v skupini industrije, trgovine in obrti. Razen tega je odbornik Občinskega odbora — zbora proizvajalcev občine Celje ter okrajnega zbora proizvajalcev okraja Celje. Je tudi član okrajnega komiteja Zveze komunistov Slovenije ter član upravnega odbora Združenja kovinsko predelovalne industrije FLRJ. Za številne zasluge in svojo agilnost v javnem življenju je bil odlikovan z redom zaslug za narod in delo III. stopnje.

Odborniki Okrajnega zbora proizvajalcev:

Albin Lesjak
Marinka Tušek
Ing. Jože Vajdetič
Franc Ribič

Odborniki Občinskega zbora proizvajalcev:

Albin Lesjak
Marinka Tušek
Mirko Dobršek
Ing. Jože Vajdetič
Franc Ribič

Marinka Tušek, rojena 10. 3. 1937, mladinka, je zaposlena v tovarni od leta 1951 ter opravlja sedaj delo namestnice predelavke v dekor oddelku, članica delavskega sveta in upravnega odbora podjetja.

Mirko Dobršek, rojen 21. 10. 1921, mojster strugar v mehanični delavnici, je zaposlen v našem podjetju od leta 1950 in je sekretar tovarniškega komiteja ZKS, član delavskega sveta in upravnega odbora podjetja.

Ing. Jože Vajdetič, rojen 20. 10. 1925, zaposlen v podjetju od leta 1954, obratovodja emajlirnice, član delavskega sveta in upravnega odbora.

Franc Ribič, rojen 3. 4. 1912, v podjetju zaposlen od leta 1930, mojster v mehanični delavnici, član delavskega sveta in upravnega odbora podjetja.

● **Letošnji izleti planincev.** Planinska skupina namerava letos prirediti naslednje izlete: Prvi izlet bo zadnjega aprila na Pohorje. Peljali se bomo z vlakom do Maribora, odtod z avtobusom v Radvanje in nato z vzpenjačo do koč. Na Pohorju bomo obiskali razne planinske koč.

Drugi izlet bo v Luče in od tam na Ra-duho.

Za 1. maj je predviden izlet skupno s Sindikalno podružnico, in sicer peš izlet iz Celja na Šmohor. Izlet je zamišljen kot masovni izlet in naj bi se ga udeležilo čimvečje število članstva.

Druga avtobusna vožnja je predvidena zadnjega maja v Logarsko dolino. Naslednja vožnja z avtobusom bo 21. in 22. junija v Tržič, od tam pa na Begunjsčico in na Stol.

V dneh 71., 22. in 23. julija je predviden izlet z avtobusom v Julijce. Povzpeli se bomo do Aljaževega doma, od tam na Triglav in Škrlatico.

V dneh 12., 13. in 14. septembra bo izlet z avtobusom k odkritju spominske plošče smrtno ponesrečene Ade Klosove na Kočni.

V dneh 4. in 5. oktobra pa bo izlet z avtobusom v Logarsko dolino.

Dober finančni uspeh

Oblastvena komisija za pregled zaključnih računov gospodarskih podjetij je pregledala zaključni račun našega podjetja za leto 1957 in ugotovila, da je dobro sestavljen, da je poslovanje in stanje prikazano in obrazloženo s številnimi analizami in z grafikoni. Ugotovila je, da je bil lanski finančni uspeh dober.

PROIZVODNI PLAN

Letni plan proizvodnje v višini 10.560 ton je bil dosežen v količini 11.508 ton ali 108,97%, medtem ko smo planirano vrednost letnega plana proizvodnje po proizvajalčevi prodajni ceni dosegli s 114,98%.

Planirali smo 4.976.026.000 dinarjev, dosegli pa smo 5.721.597.178 dinarjev.

Analiza po proizvodnih skupinah nam pove, da smo letni proizvodni plan po sortimentu in količini dosegli takole:

emajlirana posoda 105,1%, ostala posoda 138,3%, sanitarni predmeti 119,3%, embalaža 64,9%, garderobne omarice 78,9%, senčniki 116,9%, odpreski 106,6%, grelne naprave 107,2%, alu izdelki 240,2%, uslug pa smo po vrednosti izvršili 182,8%.

Primerjava teh podatkov nam pove, da smo proizvodnjo lani zelo dvignili tako po količini, kakor po vrednosti. Če vzamemo proizvodnjo leta 1952 za osnovo, nam primerjava z naslednjimi leti pokaže, da smo dvignili proizvodnjo

v letu 1953	za 9,8%
1954	28,1%
1955	48,4%
1956	52,2%
1957	88,1%

Te številke dokazujejo, da je podjetje z malenkostnim povečanjem števila zaposlenih dvignilo proizvodnjo v tonah na tako višino, ki že zaseda kapacitete podjetja preko 95%.

PROIZVODNOST DELA

Proizvodnost dela je naše podjetje zasledovalo po porabi časa za 1 kg proizvodov, po plačah za 1 kg proizvodov, po odstotku preseganja norm in po porasti ur po normi napram časovnim uram.

Za 1 kg proizvodov je podjetje porabilo lani 23,9 minut nasproti 26,8 minut v letu 1956. Storitnost se je lani torej povišala za 11% nasproti letu 1956.

Podjetje teži za tem, da dela čimveč delavstva po normi. V tem svojem stremljenju je tudi uspelo, saj je bilo lani od vseh opravljenih ur v podjetju že 62% ur plačanih po učinku, medtem ko jih je bilo v letu 1956 le 47,2%.

DELOVNA SILA

V našem podjetju je bilo lani zaposlenih povprečno 1991 delavcev in nameščencev. Od teh je bilo: 4 inženirji, 17 tehnikov, 168 ostalega tehničnega in administrativnega osebja in 1802 delavca. Od skupnega števila zaposlenih je bilo lani 844 žensk ali 42,4%.

Lani je bilo skupno opravljenih 4.768.527 ur, od tega 2.903.875 proizvodnih ur ali 60,9%, 1.232.905 režijskih ur ali 25,9%, 545.514 ali 11,4% ur administrativnega osebja ter ostalih ur 86.233 ali 1,8%.

Naše podjetje je lani zapustilo 240 moških in 70 žensk, skupno torej 310 ljudi. Na novo pa je prišlo v podjetje 122 žensk in 407 moških, skupno 529 ljudi.

KOMERCIALNO POSLOVANJE

Iz zaključnega računa je razvidno, da je imelo naše podjetje lani dovoljne količine materiala na zalogi, kar je zelo ugodno vplivalo na enakomerno proizvodnjo. Lani je podjetje porabilo skupno 37.822 ton surovin in materiala. Od skupne porabe surovin je podjetje zalagal domači trg s 85%, uvoz pa s 15%. Podjetje je upoštevalo kositer, glino in kemikalije, katerih uvoz pa pada, ker že sami izdelujemo emajle.

Lani smo prodali za 5.721.597.000 vseh izdelkov, in sicer za 5.102.453.000 ali 98% na domačem trgu, za izvoz pa 619.144.000 ali 11%. Lanski izvoz je padel predvsem zaradi objektivnih razlogov. Na padec je vplivala zlasti konjunktura v svetu, ki prav v zadnjem času prehaja v vse vidnejšo stagnacijo zaradi zasičenosti tržišč in močnega padca cen surovinam v svetu, nadalje zapora Sueškega kanala, zvišanje zaščitnih carin nekaterih držav in vrsta novih trgovinskih sporazumov.

Lansko leto je bilo prvo po vojni, v katerem je podjetje enakomerno proizvajalo in prodajalo. Ni se toliko občutila dinamika prodaje z ozirom na prodajne sezone, ker je na trgu preko vsega leta primanjkovalo naših proizvodov. Kljub zelo živahnemu povpraševanju na trgu pa podjetje ni spremenilo cen, izvzemši v slučajih, ko je nekatere znižalo zaradi znižanja, oziroma ukinitve davka na promet proizvodov. Prav to znižanje prometnega davka je ugodno vplivalo na tržišče, ker se je povpraševanje po naših izdelkih znatno povečalo.

Podjetje je sledilo splošni politiki države, ki narekuje povečanje proizvodnje predmetov za široko potrošnjo. Povečalo je svojo proizvodnjo napram predlanskemu letu, upoštevač svoje razpoložljive kapacitete in poleg tega tudi povečane potrebe ostale industrije kot naročnika za emajliranje raznih delov, ki so prav tako predmet široke potrošnje.

Naše podjetje sodeluje v proizvodnji z vrsto drugih podjetij. Omeniti moramo prav proizvodnjo odpreskov za avtomobilsko industrijo, proizvodnjo za kmetijstvo in proizvodnjo raznih delov za elektro industrijo.

Da nedavnega je naše podjetje prednjačilo s svojo emajlirano in ostalo posodo na domačem trgu nasproti konkurenci, ki pa se je začela lani močno uveljavljati. Te konkurence podjetje v bodoče ne sme podcenjevati, temveč mora stremeti za tem, da v smislu socialističnega oskrbovanja trga slednjo dopolnjuje in skuša zadovoljiti vsem potrebam domačega trga.

PRVI KORAKI...

Emajlirnica je eden glavnih oddelkov, kjer se dokončujejo naši osnovni proizvodi — emajlirani izdelki. Prav v tem oddelku stremimo, da bo organizacija dela in samo delo čim boljše. Izdelek, ki zapusti tovarno, naj bo res kvaliteten in naj ponese sloves širom sveta.

V tem stremljenju in v iskanju načina, da bo delo lažje in kvaliteta boljša, smo pričeli formirati manjše skupine z vodjem na čelu. Ta ukrep je bil nujen, ker predelavec, ki mu je podrejenih tudi do 80 ljudi in nadzor dela, ne more uspešno opravljati svoje naloge.

Od takega načina dela si obetamo dobre rezultate, ki pa so odvisni predvsem od tega, če bomo pravilno poučili vodje skupin in jim dali v roke orodje za pravilno delo — da jih bomo poučili v znanju, ki se odraža v tem

— da bo poznal delo, ne samo svoje skupine, temveč tudi predhodne in tiste, ki dobi predmet v obdelavo za njim;

— da bo znal poučevati svojo skupino, da bo delala po metodi, ki je znana in osvojena tudi po ostalih vodilnih tovarnih v oddelku;

— da bo znal pravilno voditi skupino z ozirom na enoten duh in vzajemno pomoč pri delu vseh delavcev v skupini;

— da bo znal pravilno tolmačiti skupne interese našega kolektiva in skupnosti ter posledice slabega dela;

NAŠ IZVOZ

S sklenitvijo trgovinskih sporazumov z vzhodnimi državami ima naše podjetje možnost povečati izvoz prav v te dežele. Zaradi ugodnosti izvoza bo moralo naše podjetje povečati svojo proizvodnjo. To povečanje pa ne sme iti na račun domačega trga. Potrošnja posode v naši državi je na zelo nizki stopnji nasproti ostalim industrijsko razvitim dežellam. Potrebno je, da potrošnja posode na domačem trgu povečamo za dvig naše življenjske ravni.

Rezultati našega lanskega izvoza se odražajo v nepretrganih trgovinskih zvezah našega izvoza na tržiščih mediteranskega bazena, kjer še vedno zavzemamo v emajlirani posodi prvo mesto v izvozu. Koncem leta nam je uspelo prodreti z večjimi naročili tudi v Sudan, Iran in nekatere države centralne America (Costarica, Barbados, Ekuador), zadovoljivo pa se dviguje prodaja tudi v britanski vzhodni Afriki in arabskih emiratih. Ti začetni uspehi, ki se bodo odrazili povoljno šele letos, so bili vezani z velikimi težavami pri izbiri zastopnikov, iskanju cenejših prevoznih poti in pri ugotovitvi našega podjetja s svojimi kvalitetnimi izdelki. Tuja tržišča zahtevajo izredno mnogo stalne obdelave, da bi jih mogli v še večji meri iztrgati iz rok tuje konkurence.

DOBIČEK

Lani je naše podjetje ustvarilo 1.588.282.000 dobička. Od tega dobička prispevamo zveznemu proračunu po zakonitih predpisih 75% ali 1.193.380.000, za zakonite obveznosti, za hranarino do 7 dni 2.975.000, za dopolnilni prispevek za socialno zavarovanje 1.237.000, za štipendije 169.000, za anuitete 48.417.000, za rezervne sklade pa 33.048.000.

V proračunski in investicijski sklad okrajnega ljudskega odbora Celje je podjetje plačalo 184.732.000 ali 11,6%, v sklad za prosto razpolaganje 52.432.000 ali 3,3%, za socialno zavarovanje tarifnih postavk 18.584.000, za stanovanjski prispevek 4.846.000, za plače pa 48.462.000.

Na podlagi tarifnega pravilnika je podjetje določilo dati od ustvarjenega dobička v premijski sklad 11.146.000, v nagradni sklad 3.393.000, za plače iz dobička pa 33.923.000.

Po doseženem planu in realizaciji je podjetje izplačalo iz dobička za premije 5.866.000, za nagrade 2.704.000, za plače 24.215.000, za razne dotacije pa 811.000, skupno 33.600.000. Po odobritvi bilance je podjetju še ostalo 14.862.000. Ta znesek je bil razdeljen članom kolektiva v mesecu marcu.

— da bo znal pravilno sprejeti novega ali pa premeščenega delavca v svojo skupino;

— da bo sposoben dajati predloge za izboljšave kvalitetnega dela.

Zelja vodstva podjetja je, da bi imeli vodje skupin vse te sposobnosti. Dolžnost uprave pa je, da jim to znanje nudi in jih za to usposobi.

Uprava kolektiva bo to znanje posredovala in je v ta namen izdelala učni načrt, po katerem se bodo vodje skupin hitro in temeljito seznanili z vsem, kar potrebujejo, da bodo dobro opravljali svoje dolžnosti.

Poučevanje vodij skupin pa bo samo takrat uspešno, če bodo pri sestavi učnega načrta t. j. pri sestavljanju enotne metode dela, sodelovali vsi predelavci, mojstri in ostali strokovnjaki.

To je v naši tovarni prvi korak, da se bo kader sistematično in po učnem načrtu izučil za to, za kar je določen, izvzemši vajence kovinskih strok. Stremeti pa moramo za tem, da tak sistem ne bo ostal samo pri vodjih skupin v emajlirnici, temveč da bomo pravilno poučevali nove, kakor tudi premeščene delavce v vseh oddelkih podjetja.

Rezultati, ki se bodo pokazali v emajlirnici, nam bodo nova preizkušnja. Neizbežno pa je, da se bodo pojavile težkoče, ki pa bodo že pri drugem načrtovanju izobrazbe vodilo in izkušnja.

AB

Novi zakon o delovnih odnosih

Z izidom zakona o delovnih razmerjih, ki je stopil v veljavo s 1. 1. 1958, je enotno urejena naša delovna zakonodaja. Doslej so bili predpisi, ki so se nanašali na delovna razmerja, raztreseni po raznih uredbah, odlokih in navodilih, objavljenih v uradnih listih tekom let od osvoboditve do danes. Mnogi teh predpisov so bili že zastareli in jih je naš družbeni in gospodarski razvoj preživel. Zaradi tega je bila nujna potreba že delj časa, da se izdajo novi enotni predpisi v enem zakoniku. V praksi je bilo doslej zaradi raznolikosti teh predpisov nešteto težav pri ukrepanju in odločanju v poedinih primerih, ker je bila nejasnost, kaj je še v veljavi in kaj ne.

Pomen novega zakona je v tem, da je na enem mestu urejeno vse, kar se nanaša na delovna razmerja ne glede na to, ali gre za osebe, zaposlene v državnih organih, ustanovah ali gospodarskih podjetjih itd. Odslej ne veljajo več dosedanja predpisi, ki so se nanašali na kako zadevo iz delovnega področja in so vsi ti predpisi razveljavljeni.

Velike važnosti in neprecenljive vrednosti je, da je delovno pravo pri nas sedaj urejeno v enotnem zakonu, vendar pa s tem še ni rečeno, da izvajanje novega zakona v praksi ne bo našlo težav pri raznih podjetjih. Če v tej kratki dobi po uveljavitvi zakona so skoro vsa podjetja ugotovila, da imajo nekatere težave pri izvajanju poedinih določil, in da bo treba vse te težave, ki so objektivnega in subjektivnega značaja marsikje z drugačno organizacijo v podjetju, s spremembo delovnih pogojev in tudi spremembo delovne sile, odstraniti ter spraviti poslovanje podjetja v sklad z novimi predpisi. V našem podjetju imamo tudi ne malo težav z izvajanjem teh novih predpisov. Omenili bomo samo nekatere najvažnejše primere hkrati z drugimi značilnimi spremembami, odnosno novostmi napram starim predpisom.

NOČNO DELO

Po novih določilih se sme nočno delo vpeljati samo v upravičenih primerih. Za nočno delo se šteje čas med 22. uro in 5. uro naslednjega dne. Na nočnem delu, to je v navedenem času, ne smejo biti v industriji in gradbeništvu zaposlene žene in mladina izpod 18 let. Glede na to, da so v nekaterih izmenah delale ženske od 4. ure zjutraj, kar ni po novem dovoljeno, je bilo treba spremeniti delovni čas. Prav tako pa tudi na tistih delovnih mestih, kjer so pričeli delati pred 5. uro, čeprav so bili zaposleni moški. Z ozirom na to je moral biti spremenjen delovni čas v emajlirnici od 4. ure na 5. uro zjutraj tako, da ta izmena dela od 13. ure, naslednja pa od 13. do 21. ure. Prav tako je bil tudi delovni čas spremenjen od 5. do 13. in od 13. do 21. ure v kotlarni I. in II., plinskem generatorju, acitelenski napravi, dežurni službi in v topilnici.

Težje pa je vprašanje pri stalni nočni izmeni v emajlirnici. Po členu 172. Zakona o delovnih razmerjih se morajo nočne izmenjave vrstiti po določenem redu, ki ga določi podjetje s pravilnikom o delovnih odnosih. Razumeti moramo, da ne morejo isti člani izmene delati zaporedoma vsako noč, temveč izmenoma ponoči in podnevi. Ta sprememba bi imela v našem podjetju velike posledice za zaposlene. Pri prehodu na redne izmenjave, da bi člani sedanje stalne nočne izmene delali enkrat ponoči, nato pa enkrat ali dvakrat podnevi, bi povzročilo to, da bi druge izmenjave, ki sedaj delajo stalno podnevi, morale preiti tudi na delo ponoči. Četudi bi se dopuščalo, da bi vsaj vsako drugo noč delali isti v izmeni, bi kljub temu morala dnevna izmena v emajlirnici priti tudi na delo ponoči. Upošteva se prepoved nočnega dela za ženske, bi morale biti vse ženske, ki delajo sicer sedaj podnevi in bi njih izmenjave prišle tudi na delo ponoči, izločene iz teh izmenjav. Po cennitvi bi bilo takih žensk okrog 250, ki bi jih morali zamenjati moški. Te ženske bi težko zaposlili na drugih delovnih mestih v podjetju in bi jih morali odpustiti. Na drugi strani pa moške delovne sile ni v Celju toliko na razpolago, da bi jih lahko namestili na delovna mesta odpuščenih žensk. Poleg teh osebnih sprememb, bi trpel tudi delovni proces, ker se ponoči nanaša temeljni emajl, podnevi pa krovni — barvni emajl, delo, ki mora biti opravljeno pri dnevni svetlobi. Tako nočna kot dnevna izmena sta izurjeni v nanašanju svoje vrste emajla in bi nastale težave s priučitvijo nanašanja obeh vrst, pri čemer bi tudi trpela izurjenost v nanašanju. Nastale pa bi še druge tehnične težave v delovnem procesu.

NADURNO DELO

Po novem zakonu je nadurno delo v načelu sploh prepovedano. Izjemoma se nadurno delo lahko dovoli le izrecno v zakonu določenih primerih. Razen tega sme trajati nadurno delo skupno 8 ur na teden. Kot nadurno delo se šteje vsako delo preko rednega delovnega časa, to je preko 8 ur na dan. Po dosedanjih predpisih in praksi se je štelo za nadurno delo le tisto delo, ki je presegalo 48 ur v tednu, ali povprečno 208 ur na mesec, in je bilo možno izpadli delovni čas kakšnega dne ali tedna nadomestiti v drugih dnevih ali tednih, ne da bi tako nadoknaden delovni čas predstavljal že nadurno delo. Postopek pri dovoljevanju nadurnega dela je zelo strog in mora biti vsako nadurno delo odrejeno s posebno pisмено odločbo, ki mora biti poslana pristojni občinski inšpekciji za delo. Razen tega se mora voditi posebna evidenca nadurnega dela v podjetju po določenih delovnih mestih in kvalifikacijah, za katera se odreja nadurno delo.

Z ozirom na navedeno so neposredne težave v našem podjetju, ker se neizogibno pojavlja nadurno delo pri sledečih delih: pri vseh električnih napravah in napravah pod plinom, se popravila lahko vrše le takrat, ko obrat počiva. Isto velja za vse peči in sušilnice. Če bi vzdrževanje in popravila morali izvajati v rednem delovnem času, bi morala biti ustavljena proizvodnja. Posebno težavno je to pri vseh napravah, ki so stalno v pogonu. Do sedaj se je čiščenje sušilnic, transportnih trakov v emajlirnici, izpraznjevanje kanalov za odpadni emajl itd. opravljalo po končanem tedenskem delu.

Neizogibno prihaja do nadur pri šoferjih, ki opravljajo daljše vožnje za nabavo materiala. Razkladanje in nakladanje vagonov zahteva od časa do časa nadurno delo, ker se vagoni ne dostavljajo po nekem naprej določenem redu, temveč po razdelitvi železnice; ko jih ima na razpolago. Pri opravljanju nujnih uslug za druga podjetja se morajo razna dela opraviti v nadurnem času. Gre n. pr. za kako nujno popravilo stroja ali dela stroja, za drugo podjetje v Celju ali v bližini, ker bi sicer obratovanje v tem podjetju obstalo, če bi stroj ne bil takoj popravljen. Nadalje je potrebno v nadurnem času izdelati izdelke za druga podjetja, ki jih pa ni bilo mogoče izvršiti zaradi nepredvidenih okoliščin kot n. pr. pomanjkanje materiala, okvar na stroju ali različno. V kolikor bi ti izdelki ne bili izdelani, bi drugo podjetje — naročnik — bilo moteno v svoji redni proizvodnji. Vzemimo za primer izdelavo odpreskov za Tovarno avtomobilov.

Nekatera delovna mesta kot n. pr. kurjaška služba, služba na generatorjih, dežurna služba, vratarji itd. zahtevajo stalno zasedbo tudi ob nedeljah. Če bi hoteli zadostiti zakonu, bi bilo potrebno večje število ljudi, ki pa ne bi bili stalno zaposleni. Izpadi vsled prekomernih bolezni ali izrednih dopustov so se krili do sedaj z nadurami, kar se pa v bodoče ne bi smelo dogajati.

Naše
grče...

Tov. Anton Ogrizek je delal dolga leta v našem podjetju. Bil je delavski zaupnik in napredno misleč delavec. Kc ga je obiskal član našega uredniškega odbora, mu je z vidno radostjo in zadovoljstvom pripovedoval o praznovanju 1. maja za časa stare Jugoslavije, kako se je delavstvo borilo s policijo in žandarmerijo. Ob koncu pripovedovanja je zaključil: »No, pa smo le mi delavci zmagali.«

Naše uredništvo mu za delavski praznik 1. maj iskreno čestita, obenem pa tudi vsem ostalim upokojenim delavcem naše tovarne.

Emajlirana posoda

Emajlirana posoda je glavna med ostalimi proizvodnimi skupinami, saj predstavlja 56,7% v skupni proizvodnji. Emajlirana posoda je tipičen predmet široke potrošnje. Povpraševanje po emajlirani posodi je izredno veliko. V tej skupini proizvajamo navadno emajlirano posodo, poltežko posodo »Ideal« in težko posodo »Eterna-special«. Postavljeni plan za leto 1957 v količini 4500 ton je podjetje doseglo s 107%. Kljub temu pa še zdaleka tovarna ne krije potreb domačega tržišča.

Če vzamemo prodajo posode v letu 1954 kot index 100, dobimo sledečo sliko:

1954	100%
1955	102,8%
1956	110,4%
1957	154,8%

Gornja slika nam nazorno pokaže močan porast prodaje emajlirane posode v zadnjih štirih letih. Ta porast pa je nastal zaradi zmanjšanja izvoza v lanskem letu, deloma pa tudi zaradi večje produkcije.

Sortiment pri raznih vrstah posode se je nekoliko skril iz razloga, ker so nekatera posoda že zastarela in počasi odмира na trgu, pa jo je bilo potrebno izločiti iz proizvodnje. Podjetje teži predvsem za modernejšimi oblikami posode, upoštevajoč spremembe pri porastu življenjskega standarda.

Zanimiva pa je vsekakor analiza porabe posode na osebno letno v kilogramih po posameznih republikah naše države:

	1954	1955	1956	1957
	kg	kg	kg	kg
Srbija	0,18	0,17	0,18	0,20
Hrvatska	0,20	0,24	0,24	0,38
Slovenija	0,40	0,43	0,42	0,65
Bosna in Herc.	0,13	0,12	0,14	0,18
Makedonija	0,18	0,16	0,15	0,22
Črna gora	0,04	0,05	0,03	0,06

Primerjava podatkov iz leta 1957 nasproti prejšnjim letom nam pove, da se v vseh pokrajinah kakor tudi v državi poraba posode na eno osebo v kg občutno veča. Največji porast porabe posode je v Sloveniji, ki pa je v primerjavi s porabo v drugih evropskih državah, kjer porabijo 1,5 do 3 kg na leto na osebo, še vendar zelo majhen.

Primerjava s tujimi državami nam pokaže, da je pri nas še ogromna možnost prodaje posode in da bomo morali misliti na obnovo v emajlirani industriji, če bomo hoteli kriti domače potrebe.

Družbeni plan občine

Vedno večje je zanimanje našega kolektiva za razna komunalna vprašanja. Vedno bolj se kaže potreba po tesnem sodelovanju gospodarskih organizacij z občino. To potrebo čuti tudi naš delavski svet, ki je v ta namen povabil podpredsednika mestne občine tov. ing. Rupreta, naj bi mu tolmačil družbeni plan mestne občine celjske. Razlage družbenega plana so se udeležili vsi člani delavskega sveta in vsi vodilni uslužbenci našega podjetja.

V svojem obsežnem tolmačenju poglavlja družbenega plana je tov. ing. Rupret izluščil bistvo in nakazal najvažnejše smernice razvoja našega mesta in okolice. Uvodoma je prikazal porast proizvodnje in narodnega dohodka v industriji, kmetijstvu, gozdarstvu, gradbeništvu, prometu, trgovini, gostinstvu in v obrti. Z ozirom na zmogljivost vseh omenjenih panog je pričakovati še večjo storilnost in večji dohodek. Namen njegovega tolmačenja je bil, kakšno mesto je v novem družbenem planu odmerjeno našemu delovnemu človeku in njegovim potrebam.

Tovariš ing. Rupret je povedal: »Ni je stvari na svetu, ki se ne bi dala izboljšati!« Naši delavski sveti bodo skrbno pregledali družbeni plan in ga po možnosti dopolnili, težili bodo za dvigom predvidene proizvodnje, zakaj znaten del ustvarjenega narodnega dohodka se bo v letu 1958 investiralo za človeka, v njegova časa primerna stanovanja, za njegovo prehrano, skratka v dobrine, ki nam zagotavljajo dvig življenjske ravni. In okoli te točke se je nizalo nadaljnje tolmačenje plana.

Po besedah tovariša ing. Rupreta se mora vzpon življenjske ravni začeti reševati v podjetjih. Iz programa izboljšav je na mnogih sektorjih že razvidna slika bodočega razvoja. Tu so novi pravilniki nagajevanja, ukrepi za zaščito vajeništva, predvidevajo se večje investicije za izobraževanje našega delavstva, stanovanjske razmere se bodo premaknile z mrtve točke in ubrali bomo nove poti v politiki stanovanjske izgradnje. Veliko polje dela nas čaka na področju psihologije dela, ki so jo nekatera podjetja povsem zanemarjala, in še mnogo problemov je, s katerimi se bodo spoprijeli delavski sveti in upravni odbori podjetij, medtem ko bo Zbor proizvajalcev iniciator vseh velikih pobud. Skupen re-

zultat vseh gornjih činiteljev pa se bo odrazil v krajevnem merilu prav tako kot v okrajnem, republiškem in zveznem. Pri vseh naših akcijah moramo izhajati iz naših potreb, vendar jih moramo krojiti vskladno s potrebami naše širše domovine.

Mestna občina namerava spraviti letos pod streho 420 najnujnejših stanovanjskih prostnikov. Luksuzne gradnje se bodo omejile ali skrčile na minimum. Nasploh se bo prenehalo z dosedanjim prakso stanovanjske izgradnje. Gradili bomo praktična in cenena stanovanja, da bomo čimprej lahko zadovoljili slehernega

Volil je med prvimi...

Posebno kočljivo je to vprašanje tam, kjer je zaposlenih veliko žena. Zaradi poročniških dopustov in pravic mater do skrajšanega delovnega časa nastaja vprašanje rezervne kvalificirane delovne sile, ki bi morala v teh primerih za takšna dela biti v podjetju na razpolago. Izven teh primerov je še nešteto drugih, ko so doslej nadomeščali člane kolektiva v času dopustov, bolezni in podobno z nadurnim delom drugi člani.

NEDELJSKO DELO

Nedeljsko delo se smatra kot izredno delo in se lahko dovoljuje ob enakih pogojih kot nadurno delo. Nedeljsko delo se sme opraviti največ dvakrat na mesec. Glede na to, da mora biti po novih določilih odmor med enim in drugim delovnim dnevom, ko je vmes nedelja, odnosno tedenski počitek 32 ur, nedeljsko delo praktično ni izvedljivo. Kdor bi namreč v nedeljo delal, bi moral imeti 32 ur odmora do naslednjega delovnega dne tako, da bi v ponedeljek delal šele zvečer ali ponoči. V našem podjetju zamenjavamo delovne dneve ob državnih praznikih tako, da delamo ob nedeljah preje ali pozneje, kar je nujno potrebno zaradi remonta v podjetju. Vendar bi se tudi to ne moglo izvajati po novih predpisih.

ODMORI

Poleg dnevnega odmora med delovnim časom, ki mora trajati pol ure, je odrejen tudi delovni odmor med enim in drugim delovnim dnevom, ki mora trajati najmanj 12 ur. Pri izvajanju nadurnega dela bi prišlo do težav, ker bi se nadurno delo dnevno ne moglo izvajati več kot 4 ure zaradi tega dnevnega odmora 12 ur, ali bi pa moral dotični, ki bi prejšnji dan prekoratil nadurno delo preko štiri ure, moral naslednji dan priti na delo toliko kasneje.

Takoj po izidu zakona o delovnih razmerjih so se vršila predavanja in študij zakona po grupah ter so vsi, ki so neposredno zadolženi v podjetju s kakršnimkoli odrejanjem ali izdajanjem odločb, ki se nanašajo na delovna razmerja in pravice zaposlenih na podlagi delovnega razmerja, bili podučeni o določilih novega zakona. Pri študiju zakona, zlasti pa pozneje pri izvajanju, so se razmotrivale vse gornje nastale težave. Uprava podjetja je zbrala vse te podatke glede ovir pri izvajanju zakona in se je obrnila v posebnem dopisu s podrobnimi obrazložitvami na Sekretariat za delo pri Izvršnem svetu LRS za pojasnilo, odnosno je zaprosila za zakonito razlago. Po dosedanjih obvestilih je omenjeni Sekretariat predložil te naše pripombe Zveznemu sekretariatu v Beogradu, kjer se vsi nastali problemi in težave obravnavajo in bomo od tam prejeli končna navodila, v kolikor bo možno pri izvajanju zakona, ne da bi bil isti kršen, napraviti kake izjemne ukrepe v našem podjetju, pri čemer mislimo na to, da bi se vsaj v nekaterih primerih zgoraj navedenih težav obdržalo pri poslovanju nekaž od dosedanje prakse.

Dr. Z. F.

prošnika za stanovanje. Teh skromnih stanovanj — skromnih v primerjavi z dosedanjimi gradnjami, nikakor pa ne nesodobnih — bi se lahko z razpoložljivimi sredstvi zgradilo enkrat več kot luksuznih in je tozadeven predlog za gradnjo 80% ekonomičnih stanovanj predmet odločitve zborov volilcev.

Potrošniški sveti in sveti za blagovni promet in trgovino bodo izdelali v bodoče točen plan preskrbe mest. Kmetijski pridelki bodo po tem planu v večji meri zagotovljeni mestnemu prebivalstvu.

Kar zadeva dvig industrijske ravni, je predviden največji vzpon v tekstilni industriji. Kot primer navajamo podjetje TOPER, ki bo v tekočem letu povečalo proizvodnjo za celih 54%. Tudi ostala podjetja, predvsem tista, ki uvajajo nove izdelke, tu naše podjetje ni na zadnjem mestu, so močno zastopana. Vse bo pač odvisno od pametnega samoupravljanja in smotrnega koriščenja razpoložljivih sredstev ter pravičnega razporejanja delovne sile. Na teh področjih še nismo dosegli zadnje stopnje ekonomičnosti in treba bo še iskati novih poti, da jo dosežemo. Naše podjetje, ki je znano v zveznem merilu po smotrni organizaciji, bo tudi moralo še marsikaj izboljšati.

Petdeset milijonov investicij je namenjenih za dvig kmetijstva, ki je letos nasploh v središču pozornosti naših gospodarstvenikov. Gradila se bo hmeljska sušilnica v Smartnem, predvidena je osemenjevalnica, zagotovljena so sredstva za izdelavo načrtov za melioracijo, hmeljišča v Celju in okolici se bodo povečala za nadaljnjih 85 ha, poleg tega pa se predvideva dvig donosov v sadjarstvu in vinogradništvu. Zadnje zavisi seveda od vremenskih prilik v pretežni meri.

Na področju mestne občine se bodo kreditirale gradnje pekarnice (30 milj.), mlekarne (6 milj.), kem. čistilnice (6 milj.), grosističnega skladišča (10 milj.), mesarije »Planina« (4,5 milj.), trgovine na Otoku (14 milj.), ekspres restavracije (3,5 milj.), gledališke kavarne (0,5 milj.) itd. Skupaj se bo investiralo v te gradnje iz investicijskih skladov približno 85 milijonov. Od tega znašajo investicijske rezerve cca 2,5 milijona.

Vse te gradnje so namenjene izboljšanju preskrbe in servisne službe. Izpreminjale bodo podobo mesta, ki bo dobivalo sodobnejše, da ne rečem modernejše lice. In s podobo mesta se izpreminja naša miselnost. Pota življenjskega razvoja so vedno strma in zato tudi težavna. Z dobro voljo in prizadevnostjo pa se premaga še takšna strmina.

Tako je približno izzvenelo predavanje tovariša Rupreta, nauk pa, ki smo ga izluščili pozneje v debati in neposredno nato v razpravi tiči v samoiniciativni posameznika, ta pobuda se oblikuje v kolektivu, delavskih svetih, upravnih odborih, komunskih odborih, okrajnih odborih in vse navzgor do našega najvišjega zakonodajnega telesa Ljudske skupščine. In kadar človek, delavec, kmet, intelektualac, sodeluje v razpravi neke iznešene teme, je doprinesel svoj delež v najvišji meri, posredno je bil udeležen pri formiranju odločb, ki jih nekega dne Ljudska skupščina izglasuje, zvezni Izvršni svet pa potrdi. In v tem je bistvo naše demokracije.

K. K.

● Uspel praznik žena. Kakor vsako leto, tako smo tudi letos žene praznovale naš veliki praznik 8. marec »Dan žena«. Ves dan smo bile dobro razpoložene. Zvečer smo se zbrale v domu Partizana v Gaberju, kjer nas je čakalo veselo presenečenje, ki nam ga je pripravila tovarna skupno s Sindikalno podružnico. Naše proslave so se udeležili tudi predsednik občine tov. Andrej Svetek, ljudski poslanec tov. Olga Vrabčičeva, zdravnica dr. Štravsova in člani uprave naše tovarne. Proslavo je odprla tov. Rezika Kačeva. Nato je spregovorila o pomenu praznika tov. Dobriškova. Ženski pevski zbor »Svobode« in Komorni moški zbor sta nam zapela več pesmi. Oficielnemu delu proslave je sledila prijetna zabava. Dvorana je oživila kot mravljišče. Pozabljene so bile vsakodnevne skrbi, ki morijo nas delovne žene in matere. V imenu vseh iskrena zahvala vsem, ki so pomagali, da smo praznik tako lepo proslavile.

MK

Kam bomo šli NA ODDIH...

Naše podjetje si je mnogo prizadevalo, da bi našlo primeren kraj za oddih članov kolektiva. Najprimernejši so prav gotovo kraji ob našem Jadranu, saj je znano, da Slovenci zelo ljubimo svoje morje. Komisija, ki je bila za to določena, je izbrala za letovanje in oddih delavcev in nameščencev našega podjetja Moščeničko Drago, staro ribiško naselje v majhnem zalivu pod znano Učko goro v bližini Lovrana in Opatije. Klima na tem delu jadranske obale je zelo mila. V poletnih mesecih je mnogo sončnih dni. Kristalno, plitvo morje ob obali je veliko veselje za mladino in neplavalce. Velika peščena plaža pa je privlačna za vsakogar.

Moščenička Draga je miren in preprost kraj, ki nudi obiskovalcem za zdravo razvedrilo tudi plavanje, veslanje, jadrnanje, ribolov, pa tudi izlete v bližnje gore.

Organizacijo letovanja ob morju v Moščenički Dragi je prevzela naša Sindikalna podružnica. Trajalo bo od 27. maja do 29. septembra in bo lahko šlo na oddih hkrati do 100 članov kolektiva, ki bodo stanovali v prijaznih weekend hišicah in taborniških šotorih. V weekend hišicah je prostora za 4 ali 5 oseb, v šotorih pa za 2 in 4 osebe. Prostor za letovanje je v prijaznem gozdičku na stopničastih terasah, oddaljen od morja skromnih 200 m. Kuhinja bo skupna. Cena za letovanje, to je za 4 obroke hrane, za turistično takso z vsemi ostalimi pristojbinami je določena za odrasle na 340 din na dan, za otroke do 14 let pa po 200 din na dan.

Pravico do letovanja imajo tudi vsi ožji družinski člani. Če bo dovolj prostora, se bodo lahko prijavili tudi daljnji sorodniki. Če pa bi ostalo še katero mesto prazno, se lahko prijavijo tudi znanci članov kolektiva, ki pa bodo plačali za odrasle po 400 din, za otroke pa 250 din na dan.

Prijave in rezervacije sprejema Sindikalna podružnica vsako sredo in soboto od 6. do 8. ure. Pri rezervaciji morate plačati kavcijo 200 din za osebo. Kavcija se pozneje upošteva pri obračunu. Vrne pa se, če se letovanje odpove vsaj en mesec pred pričetkom letovanja.

Kadri, kadri...

celotno oskrbo, nakar dobite nakaznico za letovanje. Letovanje ob morju bo trajalo 7

Velik je naš kolektiv. Približno 2100 ljudi ga sestavlja; to je konstantno število, ki se dopolnjuje z vedno svežimi silami, eni odhajajo, drugi prihajajo, kolektiv pa raste in se krepi.

Tovariša Kotnika sem našel sredi statističnega dela. Urejal je pravkar podatke o razpoložljivi delovni sili. Kljub temu je bil takoj pripravljen postreči »EMAJLIRCU« z nekaj podatki iz zanimivega področja personalne službe. Beseda je dala besedo in razgovor se je odvijal približno takole:

»Največ ljudi zapuša naše podjetje spomladi,« mi je razlagal tovariš Kotnik. »Povečini so to kmečki sinovi in sezonski delavci iz vseh mogočih pokrajin naše države. Ti ljudje se zaposlijo v tovarni na jesen in v njej prezimijo. Na pomlad odhajajo na razna gradbišča, kjer imajo večji zaslužek. Znana stvar je, da je sezonsko delo bolje plačano. Glejte, tu je grobi prikaz, koliko ljudi zapusti naš kolektiv tekom enega leta: Lani na primer jih je umrlo 5, v pokoj, oziroma nesposobnih za delo je bilo 23, sprejetih na delo je bilo 525, iz tovarne je odšlo 310, splošna fluktuacija pa znaša 839.

V manjšem kolektivu bi se ta izredno visoki odstotek splošne fluktuacije, ki znaša 39,95% lahko porazno odrazil, velik kolektiv kot je naš, pa ga v neki meri prenese. Seveda tudi ne brez vseh težav. Vsled stalnega dotoka nove delovne sile često trpi proizvodnja, kajti veliko truda se vloži v usposabljanje človeka in ta trud se povrne le takrat, če človek ostane v podjetju.«

Pred odhodom na letovanje morate plačati ali 14 dni. Zamena bo vsak torek v tednu. Prijavljenci bodo odpotovali iz Celja vsak ponedeljek zvečer in se po preživetih 7 ozir. 14 dneh tudi vračali v ponedeljek zvečer. V Moščeničko Drago bodo prispeli v torek okrog 9. ure.

V Moščeničko Drago potujete do Reke z vlakom, od tam pa z ladjo, ki pluje dve uri ali pa z avtobusom, ki pelje iz Reke vsako drugo uro.

Toplo priporočamo vsem članom kolektiva, naj gredo v čim večjem številu na letošnji oddih v Moščeničko Drago, kjer jih čaka toplo sonce in naše morje.

»Kako je z umrlimi iz našega kolektiva v preteklem letu,« sem vprašal tovariša Kotnika. »Je veliko smrtnih nesreč pri delu?«

»Ena sama in še ta izven tovarne,« mi je odgovoril.

»In upokojenci?« sem vprašal.

»Veliko ljudi je izpolnilo delovno dobo, vendar nimajo predpisane starosti za pokoj. Ti ljudje so naša zlata rezerva, saj so njihove izkušnje tiste, ki jih more naslediti mladi rod.«

»Kakšen odstotek delovne sile išče zaposlitev pri nas iz celjskega zaledja?«

»Približno 40% jih je. 370 ljudi se vozi iz raznih krajev celjske okolice na delo v našo tovarno. Tu je novi delovni čas, ki traja od 5. ure zjutraj do 13. ure popoldne, in ta jim dela nemale težave. Pri prihodu na delo se poslužujejo vseh mogočih vozil, od vlaka do avtobusa, od kolesa do mopeda. Avtobusne zveze so posebno pozimi nezanesljive in takrat nastanejo večji izostanki in zamude. Še težji je slučaj s tistimi, ki morajo uporabljati vlak kot prevozno sredstvo. Tu se trenutno in, če hočem bolje reči, stalno pogajamo z direktorijo Državnih železnic, da bi nekako vskladili vozni red s tovarniškim delovnim časom. Da je to težko, ni treba pripominjati. Težimo za tem, da bi zadovoljili obe strani, tako delavca kot železnico.«

»Kakšne pogoje stavljajo najčeste ljudje, ki iščejo pri nas zaposlitev?« sem spraševal dalje.

»Stanovanje, stanovanje in še enkrat stanovanje! Če bi razpolagali z zadovoljivim stanovanjskim fondom, bi bil lahko sestav naše kvalificirane delovne sile še znatno bolj. Veliko je primerov, kjer dobri kadri in naravnost strokovnjaki odpovedujejo službo ali prekinajo pregovore za vstop v službeno razmerje, ker jim ne moremo ustreči v tej pereči točki. Letos bomo gradili in izgleda, da vsako leto več.«

»Kakšne so potrebe tovarne po delovni sili v bodoče?«

»Moške delovne sile trenutno tovarna ne rabi, izpopolnjevale se bodo le vrzeli. Ženski tudi trenutno ne zaposluje. Po novih delovnih predpisih bomo morali veliko ženskih mest nadomestiti z moško delovno silo. Novi higienski predpisi so to, ki terjajo od nas, da posvetimo ženski več pozornosti, kajti njen telesni stroj ne prenese težkih pogojev našega dela.«

»V koliki meri nasledijo sinovi očete pri delu?«

»Podjetje je zainteresirano, da dobijo pri nas zaposlitev predvsem potomci delavcev, ki so največ svoje delovne dobe preživel v tovarni. Tradicionalne vezi, ki jih moderna sociologija ne sme prezreti, igrajo često odločilno vlogo pri formiranju stalnega kadra. O tem, kako dvigniti odstotek teh stalnih ljudi, pri katerih se prenaša delovno izkustvo iz roda v rod, bo moral resneje razmišljati naš delavski svet.«

»Zanimajo me tako imenovani 'plavi'. Jih naši ljudje veliko naredijo?«

»827 dni je bilo 'plavih' v preteklem letu. Pri 'neupravičenih' pa smo strogi. Nočem s tem reči, da ne bi bili pri 'plavih' neživljenjski, vendar ima 'plavi' za posledico ukore, ki se stopnjujejo, sedem 'neupravičenih' pa pomeni takojšen odpust.«

Še sva se pogovarjala s tovarišem Kotnikom, vendar najin čas je potekel in delo, ki je med tem stalo, je bilo treba nadoknaditi.

»Moja služba je čisto statističnega značaja, kaj več o izraziti kadrovske politiki pa vam bo povedal tovariš Ivan Veber. Glede upokojencev, katerim pripravlja tovarna letos neko slavo, pa lahko dobite podatke pri tovarišu Piršu, predsedniku naše Sindikalne podružnice,« mi je še rekel, ko sva si segla v roke.

O tem pa kaj več v prihodnji številki »EMAJLIRCA«.

K. K.

Moščenička Draga

TEHNIKO LJUDSTVU

Društvo Ljudske tehnike Tovarne emajlirane posode slavi letos 10-letnico svojega dela. Iz poročila društvenega predsednika tovariša **Ludvika Pavčiča**, ki ga je podal na zadnjem občnem zboru, izvemo, da se je društvo zavedalo svojih dolžnosti do skupnosti in do naše socialistične domovine. Prebrestiti je moralo marsikatero težavo, toda trdna volja in vztrajnost sta pomagala društvu do lepih uspehov. Po številu članstva je društvo LT v tovarni danes armada članov, ki se zave-dajo, da so dosegli tak položaj s koristnim delom in da jih doseženi uspehi ne bodo uspa-vali, temveč se bodo še bolj zagrizli v svoje delo. Največji uspeh društva je, da delo po posameznih kroških ni več sezonskega zna-čaja. Delo je postalo tekoče. Člani v kroških nenapovedano tekmujejo med seboj, kateri krožek od vseh bo dosegel lepše in boljše uspehe.

Tov. Pavčič je v svojem poročilu naglasil, da je strojni krožek prava finančna kovačnica društva. Z delom in nasveti pomaga vsem ostalim krožkom.

Avto-moto krožek se je dolgo »bojeval« s starimi avtomobili, ki so jih sicer nekoliko pomladili. Mnogokrat so se igrali »boš — ne boš«, na koncu pa so ukazali »morash!« in vo-zilo je ubogalo.

Radio krožek je izdelal več dragocenih aparatov in tako ustvaril vse pogoje za na-daljnje delo. Foto-krožek je prejel za svoje uspehe lepo priznanje. Krožek za predelavo pločevine je v tečajih vzgojil precej mladih ljudi. Povezal se je z emajlirskim krožkom, ki meša, melje, žge in topi vsevprek od ma-teriala do ljudi. Emajlirski krožek uvaja nove metode dela, nove recepte frit in po malem pometa v emajlirnici vse, kar smrdi.

V svojem poročilu je tov. Pavčič še nade-lje omenil, da je društvo sklenilo zgraditi 5 weekend hišic za letovanje ob morju, kjer bi oddiha potrebni člani našli novih moči. Tudi je predlagal, naj bi se v sklopu društva ustanovil še krožek za napredek gospodinj-stva. Ob koncu svojega poročila se je v imenu društva zahvalil za vso moralno podporo orga-nom delavskega samoupravljanja, tovarniške-mu komiteju ZKS, sindikalni podružnici, upra-vi podjetja, glavnemu direktorju tov. Vladi-mirju Vebru in vsemu ostalemu vodilnemu osebju.

LEPO ODLIKOVANJE

Tajnik društva, tov. **Albin Brenčič**, je v svojem poročilu povedal, da je v društvu 506 članov in članic. Od teh jih ima elektro-stroj-ni krožek 139, foto krožek 69, radio krožek 36, avto-moto krožek 135, emajlirski krožek 87 in krožek za predelavo pločevine 40. Društvo je priredilo predavanja o normah v podjetju in tečaj matematike, ki še traja. Udarniškega dela pri ureditvi parka pred upravnim pos-lopjem se je članstvo udeležilo skoraj 100%. Za svoje dolgoletno uspešno delo je bilo društvo odlikovano s srebrno Kidričevo medaljo. Srebrno Kidričevo odlikovanje je dobil tudi društveni predsednik tov. Pavčič, bronasto pa tov. tajnik Brenčič.

ELEKTRO-STROJNI KROŽEK

Elektro krožek je izdelal več orodij in ne-kaj prototipov operacijskih miz, razne na-prave za zobno ambulanto celjske železniške postaje, specialne otroške kadi za bolnišnico v Novem Celju, pripravo za krivljenje cevi, Hambardovo kad in dvigalo za bolnišnice v Celju in Ljubljani, operacijsko mizo za Po-rodniški institut v Ljubljani itd. Krožek je priredil tečaj za avtogeno varjenje, ki zaradi

velikega zanimanja še traja. S poučnimi izleti so si člani krožka pridobili novo znanje, ob- enem pa so videli, kako si delovni človek sam ustvarja lepšo bodočnost.

AVTO-MOTO KROŽEK

Krožek je priredil dva tečaja. Iz prvega tečaja je opravilo izpit 12 članov, iz drugega pa 17. Vodja krožka tov. **Pokeljšek** je omenil razveseljivo okolnost, da pri vožnjah krožek ni imel nobenega karambola, čeprav so člani skupno prevozili cca 20.000 km. Zahvalil se je za pomoč strojnemu krožku, brez katerega »m šlo«, ko so bili vozovi pokvarjeni. Dejal je, da si tudi stari avtomobili zaslužijo »pri-znanje«, ker so morali prestati vse mogoče in nemogoče na strminah in slabih cestah, pa še tudi v kakšnem jarku.

RADIO-KROŽEK

Krožek je bil brez lastne strehe. Zaradi tega je bilo delo težavno. Vodja krožka to-variš **Marjan Petelinšek** je v svojem poročilu povedal, da je bil načrt dela kljub vsem teža-vam sto odstotno in kvalitetno izvršen. Ko je krožek razstavil nekaj svojih izdelkov na lanski celjski razstavi, so nekateri obiskovalci dejali: »Kaj razstavljate uvožene stvari!« To je vsekakor lepo priznanje krožku, ki se s svojimi izdelki lahko postavi kot malokateri radio klub v državi.

FOTO-KROŽEK

Krožek se v razvoju ni dosti povečal na-sproti prejšnjim letom, vendar je bilo življe-nje v njem precej živahno. Vodja krožka tov. **Korent** je med drugim poročal, da se je uresničilo dolgoletno prizadevanje članov kluba, razstavljati izven republike in naših meja. Na mednarodnih razstavah je krožek razstavil svoja dela v 12 tujih državah. Poleg uspehov je tov. Korent omenil še okolnost, da na raz-stavah sodelujejo vedno le 4 isti avtorji. Iz-razil je prepričanje, da je v krožku več čla-nov, ki bi mogli krog avtorjev povečati. Noben član se pač ne more izgovarjati, da ne more delati zaradi opreme, ko imamo vendar na razpolago pripomočke, ki jih nimajo celo po-klicni fotografi.

KROŽEK ZA PREDELAVO PLOČEVINE

Krožek je priredil kleparski, oblikovalni, izsekovalni in vtiskovalni tečaj. Tečaje, ki so jih vodili mojstri, je obiskovalo skupno 50 tečajnikov. Pouk je bil teoretičen in praktičen. Tečajniki so se usposobili za razna strojna in ročna dela. Sposobni so, da lahko nadome-ščajo starejše delavce v njihovi odsotnosti.

EMAJLIRSKI KROŽEK

Člani emajlirskega krožka so lani opravili v svojem prostem času približno 1500 ur pri raznih pozikusih za uvajanje novih, boljših in cenejših načinov dela v emajlirnici. Nekaj poizkusov je bilo sicer brezuspešnih, nekaj pa se jih je dobro obneslo.

Krožek je ustanovil v svojem okviru to-pilniško sekcijo, ki dela na razvoju novih vrst emajlov. Dosedaj je sekcija osvojila svetli in temni krem emajl ter novo »Ideal« pheso. Krem emajle smo doslej uvažali, ob prizade-vanju topilniške sekcije pa uvoz krem emaj-lov ne bo več potreben. Krožek, ki ga vodi tov. **ing. Vajdetič** skrbi tudi za vzgojo mladih emajlircev. V tečaju s teoretičnim in praktič-nim poukom si je pridobilo večje število mla-dih ljudi potrebno strokovno znanje. Zaradi preureditve dela v emajlirnici je krožek orga-niziral tudi poseben emajlirski tečaj za de-lavce iz nočne posade.

GOSPODINJSKI KROŽEK

Sam čas, v katerem živimo, je narekoval potrebo po ustanovitvi gospodinjskega krožka v okviru LT tovarne. Naše podjetje proizvaja predvsem za potrebe gospodinjstva, ki si utira nove poti in nove smeri. Sodobna kuhinja zahteva nove, praktične oblike posode, nove tehnične predmete, ker izpodrivajo stare ku-hinjske štedilnike novi električni in plinski štedilniki ter kuhalniki, staro kuhinjsko opre-mo pa nova sodobna oprema, ki je ekonomično in praktično preračunana na sam prostor, obenem pa olajša gospodnji delo in trud.

Tovarna je zadnje čase izdelala več novih tehničnih predmetov za gospodinjstvo. Naloga gospodinjskega krožka pa je, da preizkuša vse nove predmete, da pripravlja nove recep-te in navodila za uporabo, da ustvarja pobudo za nove praktične oblike posode, ki jo iz-deluje tovarna v svoji redni proizvodnji.

Tov. **Ana Jerebova**, vodja krožka, nam je povedala, da je za novoustanovljeni gospo-dinjski krožek izredno zanimanje med čla-nicami kolektiva. Pri organizaciji so imele članice v začetku precej težav, ki pa so pre-magane in je danes v prvem tečaju že nad 30 tečajnic, ki z velikim veseljem in zanima-njem sledijo teoretičnemu in praktičnemu pouku. V tečaju so našle že več pobud. Svoje predloge so izročile krožku za predelavo plo-čevine, s katerim tesno sodeluje gospodinjski krožek. Trud in prizadevanje bosta nedvomno rodila uspehe, ki bodo koristni podjetju pa tudi sodobnemu gospodinjstvu.

POHVALA ZA USPEŠNO DELO

Predsednik glavnega odbora LT Slovenije tov. **Milko Goršič** je ob priliki pregleda druž-benega dela tako-le pohvalil društvo LT Tov. emajlirane posode:

»Ko je glavni odbor LT razčlenjeval delo društev LT, se je prepričal, da je treba vaše-mu delu dati vse priznanje in pohvalo. Tudi je bilo vaše društvo na skupščini LT ocenjeno kot vzorno. Ob tej priliki je vaš predsednik tov. **Ludvik Pavčič** dobil srebrno Kidričevo plaketo, vaš društveni tajnik tov. **Brenčič** pa bronasto. Vaše sodelovanje s podjetjem in obojestransko koristi smo postavili za vzgled ostalim društvom. Vesel sem vaših lepih uspe-hov. Važno je, da so računi pošteni in da ima podjetje koristi od vašega dela in da ima od dela koristi tudi društvo. Veseli me, da ste si izbrali pot pomaganja tudi drugim dru-štvom, ki naj bi usmerila svoje delo po vašem načinu. Vaša pot je edino pravilna pot. Pre-pričan sem, da boste vaše delo pravilno na-daljevali.«

NAGRADNI NATEČAJ

FOTOKROŽEK »EMAJL« razpisuje na-gradni natečaj za posnetke iz naslednjih tem:

- Kamera, jaz in slučaj
- Moj najboljši portret
- Moj najljubši motiv
- Delo — posnetek vezan na motiv iz Tovarne emajlirane posode ali dela LT-Emajl
- Prosta tema

Natečaja se lahko udeleži vsak član dru-štva Ljudske tehnike »Emajl«. **Zadnji rok za dostavo slik je 25. julij 1958.** Najkrajša stra-nica predloženih slik je 9 cm in ne daljša od 30 cm. Iz vsake teme se sme predložiti največ 2 slike. Slike morajo biti predložene anonim-no s šifro. V posebni zapečateni kuverti je treba poslati naslov avtorja in šifre. Žirijo sestavljajo: tov. **Brenčič**, **Jerebova**, **Ribič**, **Ko-štomaj** in **Krofič**.

Nagrade:

- Kamera »Altix«
- Svetlobomer
- 1 doza filma 35 mm
- 20 kom. fotopapirja Fokem Extra 30×40 cm
- 1 doza za razvijanje filmov

Vsak amater dobi povrnen material po predložitvi negativna po končanem natečaju.

Nagrade se razdelijo, če je slike predložilo vsaj 10 avtorjev.

Društvo Ljudske tehnike »Emajl«
Celje

IKŠ

DROBNE NOVICE IZ ŠOLE

MI MLADI...

Povedal bi vam rad, kako velikega pomena je tovarštvo v kolektivu, posebno pa še v našem skupnem — internatskem življenju. Mladi smo! Večkrat tudi nekoliko razposajeni. Morda včasih pri učenju nekoliko površni. Pa vendar...

Tudi Martin je učenec IKŠ-a. Šolo obiskuje že drugo leto. Doma je iz okolice Šentjurja. Je precej šibak, vendar zdrav in niti ni slab učenec. Ko je prišel prvič med nas se je bal, da ga bomo zapostavljali zaradi njegovega šibkega telesa. Po internatu je hodil ves tih, boječ in skrajno redkobeseden. Toda kmalu je sprevidel, da nas je napačno sodil. Pridružil se nam je in se sčasoma spremenil v vselega in hudomušnega fanta, skratka, vsem se je priljubil. Če le utegne, ga obišče mati, kajti zanima jo, kako se je njen sin znašel med novimi tovariši in kako so ga le-ti sprejeli. Ko je odhajala s prvega obiska je bila videti zadovoljna.

Pa je prišel tisti nesrečni dan! Praktični pouk se je bližal koncu. Vsuli smo se v umivalnico, da se umijemo in preoblečemo in kot običajno je pri tem nastal nered. Na mah pa smo utihnili in prestrašeni prisluhnili klicem na pomoč. Naš Martin je obležal nezavesten. Po nesrečnem naključju se je nanj zrušila omara. Hitro so ga odnesli v ambulanto. Obšla nas je žalost: »Pa ravno on, ki je tako šibak je moral biti tako nesrečen!«. Potolažila nas je šele vest, da se je v ambulanti zavedel in da so ga odpeljali v bolnišnico.

Minilo je teden dni. Po delu smo se vrnili v internat. Koga zagledamo v sobi? Martina! Vsi smo zavpili: »O, Martin, kaj si že doma?« in ga kar obsuli z vprašanji. Vsem ni mogel odgovoriti. Govoril pa nam je njegov srečni, veselo nasmejani obraz.

Navzoča je bila tudi njegova mati. Stala je v kotu in je nismo takoj opazili. Ko je videla koliko ljubečih tovarišev ima njen sin, so jo obile solze sreče. Vsa ganjena je ugotovila, da je med nami neka silna vez, ki nadomešča njeno ljubezen. Ta vez pa je — tovarštvo!

Sporar Alojz in
Novak Vlado, IKŠ Celje

PISMO BIVŠEGA UČENCA RAVNATELJU ŠOLE

Malo dni je poteklo, odkar sem zapustil vašo šolo, vendar se mi ti meseci zdijo leta. Zelo težko sem se vživel v moje dosedanje življenje. Ko sem zapustil vašo šolo, sem se zaposlil v Strojni tovarni Trbovlje. Tu se je začelo zame enolično življenje in moja prva borba za vsakdanji kruh. Kot veste sem bil razmeroma slab učenec, zato sem se še težje vživel v življenje norm in toleranc. V začetku sem skoraj obupal, toda čas je zamašil tudi to vrzel. Postopoma sem se prilagodil delu in sedaj že večkrat presežem normo, kar vpliva tudi na moj zaslužek. Motijo me le serijska dela. Večkrat dobim tudi po več tisoč kosov v obdelavo. V tovarni prevladujemo predvsem mladinci, zato imamo močno mladinsko organizacijo.

Kot vidite sem vam le na kratko opisal svoje življenje v delavnici. Vseh teh neprilik ne bi bilo, če bi poslušal Vaša navodila in navodila učiteljev in vzgojiteljev. Če bi mi bilo mogoče, bi vložil vse svoje sile, da bi prepričal sedanje učence na Vaši šoli, da ste imeli vedno le Vi prav tako v pogledu učenja, kot tudi glede vzgoje. Ko bi bil lahko še enkrat na tistem mestu kot pred tremi leti, bi se drugače poglobil v učenje, sedaj je pa prepozno. Imam sicer željo, nadaljevati študij na TZŠ, vendar ne vem, če mi bo to uspelo.

Prejmite prisrčne pozdrave od nekdanjega učenca

Medved Franca

dinske organizacije in učenca IKŠ-a in tudi v Mariboru ne bi smela pozabiti na svoj pomen in na ugled šole. Naj se kaj podobnega ne dogodi več!

Športno igrišče pri šoli urejajo učenci s prostovoljnim delom. Igrišče bo eno najlepših šolskih objektov v Celju. Težave dela le nakup fizikalnih rekvizitov, predvsem mreže za tenis. Zopet ta nesrečni denar!

Na smučarskem prvenstvu srednjih šol Celja, ki je bilo pri Mozirski koči, je učenec III. razreda Lisec zasedel v slalomu prvo mesto. Precej slabše pa so se odrezali naši smučarji na Svetini v dvoboju z Metalurško šolo Store.

V košarki je ekipa naše šole premagala pred dnevi moštvo Ekonomske srednje šole.

Na vidiku je šahovski dvoboj z Metalurško šolo Store in srednješolsko prvenstvo v šahu in atletiki. O naših uspehih ozir. neuspehih bomo poročali v prihodnji številki.

Zaključna ekskurzija absolventov še visi v zraku. Mladinska organizacija je zaprosila za finančno pomoč celjska podjetja, vendar brez uspeha. Vkljub temu še nismo obupali in bomo mogoče tudi našli kakšen izhod — vsaj za silo.

MLADI *Emajlir*ec

Pred ustanovitvijo kluba mladih proizvajalcev

Mladinska organizacija v tovarni pripravljala ustanovitev Kluba mladih proizvajalcev. Za ustanovitev omenjenega kluba je pokazal posebno prizadevanje tudi tovarniški komite ZKS in pa mladinska organizacija sama. V raznih kroških društva LT je organiziranih večje število mladincev, ki so takorekoč mladi proizvajalci. Toda naloge Kluba mladih proizvajalcev so širše in globlje. V ta namen namerava poslati delavski svet tri mladince v seminar za vodstvo Kluba mladih proizvajalcev.

Predsednik tovarniškega komiteja LMS tov. Slavko Vizjak je bil pred kratkim v Ljubljani na posvetovanju predstavnikov Klubov mladih proizvajalcev, kjer je dobil vsa potrebna navodila in smernice za usta-

Mladina in delavsko samoupravljanje

Vseh predvolilnih pripravah, posebno pa pred volitvami v delavski svet našega podjetja, je bila osnovna organizacija LMS zelo delavna. Posebno razgibanost in živahnost je bilo čutiti po aktivnih oddelkih, kjer je mladina imela predvolilne sestanke, na katerih je predlagala svoje kandidate za DS. Po vseh teh sestankih aktivov je bila skupna mladinska konferenca predvolilnega značaja. Vsi sestanki in konferenca so bili zelo uspešni. Posebno vidne rezultate o aktivnosti in zanimanju naše mladine za vsa vprašanja s področja delavskega družbenega upravljanja je pokazala prav konferenca.

V naš delavski svet je kandidiralo in bilo tudi izvoljenih 25 mladincev in mladink. To število pove, da se naša mladina čedalje bolj uspešno uveljavlja v delavskem in družbenem samoupravljanju. To število tudi priča, da je naša organizacija storila v tem letu korak naprej, saj se je v primerjavi z lanskim letom povečalo število mladih članov v delavskem svetu za 5. Od novoizvoljenih mladincev v delavski svet so trije v upravnem odboru. Ena mladinka pa celo v občinskem in okrajnem svetu proizvajalcev.

Vendar to še ni vse. Mladinska organizacija se zaveda, da ne gre samo za čim večje število članov v samoupravnih organih, temveč zato, da člani v teh organih dajo iz sebe tisto, kar ostala mladina in naša družba od njih pričakuje.

Razgibanost mladinske organizacije

Od zadnje letne konference je čutiti po aktivnih oddelkih mnogo večjo aktivnost in razgibanost kot popreje. Aktivni so v svojem delu začeli kazati veliko več samostojnosti. Celo aktiv mehanične delavnice kaže več aktivnosti, čeprav je bil vsa prejšnja leta med zadnjimi in je bilo v njem bolj mrtvilo kot pa mladinska živahnost. Aktiv je pred kratkim organiziral poučen izlet v zagrebški podjetji »Rade Končar« in »Josip Kraš« in je ob tej priliki povabil tudi mladino iz drugih aktivov, naj se udeleži skupno z njimi ekskurzije. Tudi aktiv emajlirnice, ki je po številu članstva največji v našem podjetju, pripravlja dvodnevni izlet v Kumrovec, rojstno vas maršala Tita.

V aprilu je komite organiziral obisk mladine v tovarni »Metalna« v Mariboru in je imel z njo prijateljska srečanja v šahu in streljanju. Žal je naša mladinska šahovska ekipa pokazala zelo slabe rezultate. Edino strelci so rešili čast naše mladinske organi-

novitev kluba tudi v naši tovarni. Tov. Vizjak je pripravil že anketo pravilnika, neke vrste statuta, za Klub mladih proizvajalcev, ki bo v kratkem ustanovljen in bo živel v našem podjetju.

Osnutek pravilnika vsebuje naslednje točke:

Klub mladih proizvajalcev je veja organizacije LMS v podjetju, oblika njene dejavnosti in aktivnosti v proizvodnih in samoupravnih vprašanjih matičnega podjetja.

Mladinec in mladinka, ki želi aktivno sodelovati in delati v okviru KMP, mora v prvi vrsti biti član-ica LMS. Član KMP je lahko vsak organiziran član LMS, ki se zanima za proizvodnjo, njene probleme v podjetju in za delavsko ter družbeno samoupravljanje sploh.

Klub mladih proizvajalcev ne more predstavljati popolnoma samostojne organizacije v podjetju, temveč je neprestano vezan na svojo osnovno organizacijo LMS, ki odgovarja v celoti za svoje delovanje.

Prvenstvena naloga KMP so proizvodni problemi podjetja. Na skupnih sestankih člani kluba izmenjajo izkušnje v zvezi s proizvodnjo in izdelajo skupne predloge za izboljšanje določenih problemov, v zvezi z organizacijo dela itd. Te predloge predlagajo delavskemu svetu, oziroma tehničnemu vodstvu podjetja.

Člani kluba so dolžni nenehno izpopolnjevati svoje znanje iz proizvodnih odnosov, organizacije dela ter v delavskem in družbenem samoupravljanju.

Predavanja, ki jih klub prireja, morajo biti nujno povezana s primernimi ekskurzijami in po možnosti s predvajanjem primernih filmov. Predavanja morajo biti ozko vezana na proizvodnjo, njen proces in način ter na delavsko in družbeno samoupravljanje. Na predavanja, ki jih organizira in pripravi KMP, vabi tudi ostale člane LMS, ki še niso včlanjeni in še ne delajo aktivno v okviru KMP. To je način, da si lahko KMP pridobiva nove člane iz vrst LMS.

KMP, ki šteje več kot 5 članov je nujno, da si izvoli svoj upravni odbor, ki je dolžan skrbeti za pravilno delo kluba ter za izvajanje programa oziroma pravilnikov.

KMP ne izdaja posebnih legitimacij ali značk, ker to je itak kompetenca organizacije LMS, kateri je klub neposredno podrejen.

KMP je dolžan svoje delo poživiti in usmeriti tako, da postane nepogrešljiv del LMS-a v kolektivu, desna roka delavskemu svetu podjetja ter neusahljiv vir mladega sposobnega kadra v delavskem in družbenem samoupravljanju.

Ob tej priliki je naša mladinska delegacija podarila mladini »Metalne« lepo rujavо vazo in mali pokal. Naši mladinci in mladinke so si v spremstvu mladine ogledali tovarno. Po ogledu pa so nam gostitelji priredili malo zakusko in zabavo v obojestransko zadovoljstvo.

Mladina »Metalne« in tudi mi si želimo še mnogo takih srečanj in utrjevanja vezi z ostalimi organizacijami LMS v okraju in izven njega.

Tudi sam komite LMS v našem podjetju je mnogo bolj aktiven kot prejšnja leta. Od konference do danes je imel že kar pet rednih in tri izredne seje, na katerih je obravnaval vsa tekoča vprašanja in naloge. Komite šteje devet članov. Pred kratkim je bil eden članov, in sicer tov. Drago Lednih, razrešen dolžnosti člana komiteja zaradi preobremenjenosti. Na njegovo mesto je komite predvidel novega člana tov. Slavka Preložnika, ki je bil že lani član komiteja.

Kaj in kako misli naša mladina?

V mesecu aprilu je komite izvedel med mladino po aktivnih anketo, kaj misli mladina o Zvezi komunistov in o njenih željah, da bi, ali ne, postala član Zveze komunistov. Od 300 anketirancev je 32 izrazilo željo, da bi radi postali člani Zveze komunistov. To je nedvomno lep uspeh naše mladinske organizacije, v kolikor bo ZK v podjetju znala to mladino vključiti v svojo organizacijo. 88 anketirancev je izrazilo, da ne želijo postati člani Zveze komunistov, zaradi svojega verskega prepričanja. 24 anketirancev ne more pristopiti v ZK zaradi staršev in sorodnikov. 66 anketirancev je navedlo, da ne želijo postati člani ZK, ker niso politično zainteresirani. 90 anketirancev pa sploh ni izpolnilo anketnega lista.

Nadalje je iz ankete razvidno, da je zelo malo mladine, ki bi poznala člane Zveze komunistov v svojem bližnjem okolju in da je zelo malo mladincev, ki bi jim nudili pomoč ali pouk starejši komunisti. Večje število mladincev želi strokovne in politične izobrazbe. V veliki večini naša mladina rada čita leposlovne knjige, časopise in drugo literaturo.

Člani komiteja LMS v naši tovarni

Predsednik: Slavko Vizjak, sekretar: Stane Veninšek, blagajnik: Vida Lebanova, člani: Stane Rojnik, Marinka Tuškova, Dušan Vinder, Zinka Voharjeva, Marjan Cvek, Slavko Preložnik.

Predsedniki po oddelkih so: v dekor oddelu: Marta Piklova, v mehanični delavnici: Vojko Podgoršek, v emajlirnici: Anica Binčlova, v skladišču got. posode in za nameštenski aktiv: Marjan Kokalj, v surovinskem oddelku: Stane Rojnik, v kleparskem oddelku: Jože Trobiš.

Kadre imamo!

Že v prvi številki Emajlirca je bil načet problem strokovnih kadrov v naši tovarni. Naša industrija in tudi naša tovarna potrebuje strokovnjake, ki bodo lahko nadomestili mojstre in predelavce. Usposabljanje naslednikov pa zahteva svoj določen čas. Toda v naši tovarni lahko postane človek kaj kmalu strokovnjak in mojster. Imamo pa kadre, ki so prišli iz šol, tečajev, iz seminarjev in si tam pridobili potrebno tehnično znanje. Toda za nadaljnji razvoj in praktično znanje teh kadrov ni bilo storjeno, kar bi biti moralo. Mladi ljudje se poglobljajo v tehnološki proces našega podjetja le s pomočjo strokovne literature, in živo občutijo, da je možen dvig strokovnega kadra le v skupnem naporu starejših in mlajših kadrov. Mladega kadra je v naši tovarni dovolj, le vzgojiti ga je treba. Marsikdo med mladimi si je z voljo in hoteljem začrtal trdno pot, da bo postal skozi nekaj let samostojen in neodvisen delavec in strokovnjak v svojem delu. Ali skuša kdo razumeti te mlade ljudi? Kdo jim stoji ob strani s stvarnim, živim zglednim delom? Kdo krepi v teh mladih ljudeh voljo in kako jih pritegujemo k našemu skupnemu ustvarjalnemu delu?

Tudi v članku »Tehnična vzgoja mladine« berem, da društvo LT v naši tovarni organizira tečaje in krožke ter skrbi za tehnično vzgojo mladih ljudi. Kaj pa je storila uprava podjetja za dvig mladih kadrov? Kje in kakšni so uspehi? Kakšna in kolikšna sredstva so bila izkoriščena v ta namen? Ni čudno, če mladi ljudje odhajajo iz našega podjetja.

Lani se je povečalo število zaposlenih delavcev novincev. Nekaj je bilo storjenega za te mlade ljudi, toda vse premalo. Ali ni možno organizirati posebnega seminarja za novo sprejete delavce, v katerem bi spoznali organizacijo in razvoj tovarne, spoznali bi tehnološki proces dela od razpisa do odpreme, seznanili bi se z zdravstveno zaščito, delovno disciplino in redom v podjetju.

Prepričan sem, da bi ti mladi delavci z vse drugačnimi občutki prihajali in odhajali v našo tovarno.

P. G.

Odnosi med našimi ljudmi

V vsakem podjetju, kjer dela večje ali manjše število ljudi, je sožitje odvisno od njihovih medsebojnih odnosov pri delu, kakor tudi izven dela. Temu primerno se odraža produkt dela ali delovni uspeh.

Odnosi med ljudmi imajo torej svojo vsebino in je od te vsebine odvisno kakšni so, kakšno okolje in kakšno razpoloženje ustvarjajo do dela ter razvedrila po delu.

Naš družbeni sistem je postavil človeka na tisto mesto, ki mu v socialistični družbi gre in kar je osnovno, odpravil je izkoriščanje človeka po človeku in mu na široko odprl vrata kulture in napredka. S tem je pravni položaj človeka v socialistični družbi temeljno reguliran. Nastane pa vprašanje nadaljnega razvoja in uporabe teh človeških pravic človeka v naši socialistični družbeni ureditvi.

Cepprav je področje obravnavanja odnosov med ljudmi zelo obširno, naj bo za uvod to dovolj in bo najbolj prav, če se približamo tistim drobnim pojavom v podjetju, ki so morda navidezno brezpomembni, v resnici pa vzeti kot celota, pomemben faktor, ki ima določen vpliv na razpoloženje kolektiva kot celote in na razpoloženje posameznikov ali večjih skupin do dela.

Eno važnih vprašanj pri medsebojnih odnosih je odnos nadrejenega do podrejenega in obratno. Nadrejeni ima svoje posebne naloge in dolžnosti, odgovornost pa ga veže, da na podlagi svoje strokovne, kulturne in politične sposobnosti te naloge opravi. Naloge pa lahko izvrši potom svojih podrejenih, ki jim je odredil delo, pri čemer pa mora upoštevati sposobnost vsakega posameznika in mu na podlagi tega dodeliti delo, za katerega ve, da ga bo dobro opravil.

Prijemi po tako imenovani PIV metodi pri postopku dodeljevanja dela so zelo koristni in dajejo uspešen zaključek le, če nadrejeni te prijeme sam pri sebi osvojil, in jih tako osvojene posreduje svojemu podrejenemu.

Avtoriteta nadrejenega se odraža v njegovem korektnem postopku do podrejenega, v njegovem solidnem obvladanju stvari in prenosu svojega znanja navzdol.

Mojster, ki svoje strokovno znanje ljubosumno skriva, poleg tega pa se širokousti, da samo »on« in nihče drugi tega ali onega dela ne zna, da je od »njega« vse odvisno itd., ne more nikakor imeti prave avtoritete pri svojih delavcih, temveč se s takim postopanjem pri njih le osmeši. Oni sami dvomijo, če njihov nadrejeni sploh kaj zna, saj jim ni še nikdar pokazal, kako se ta ali ona stvar naredi, temveč je samo govoril, kako on vse zna, in da mu ni nihče kos v njegovem poklicu.

Tak postopek mojstra ustvarja pri delavcih nerazpoloženje do dela in dvom v njihove lastne sposobnosti. Namesto da bi mojster s pravilnim postopkom zainteresiral celo skupino, ki naj bi reševala kolektivno svoje naloge in da bi ga kot strogega in pravičnega mojstra spoštoval vsak podrejeni ter imel vanj zaupanje, dosega prav nasprotno.

Pri medsebojnih odnosih nadrejenega do podrejenega je treba poudariti odgovornost v obeh smereh t. j. odgovornost navzgor in odgovornost do svojih podrejenih. Ta odgovornost je vzročna zveza pravilne organizacije dela in temelji na principu družbenega udeleževanja poedincev pri delu. Izhajajoč iz tega, je podrejeni dejanski sodelavec nadrejenega, vsaj tako bi moralo biti in ne drugače, saj gresta oba za tem, da dosežeta skupen cilj.

Večkrat govorimo o kulturi, ki je seveda zelo obsežen pojem. Lahko rečemo, da so medsebojni odnosi ogledalo določene stopnje kulture. Za nas vse pa je predvsem važno, da se naše življenje razvija v kulturnem vzdušju. Psovke, kletvice, zmerjanje z nedostojnimi izrazi ne spadajo v okvir človeške kulture, najmanj pa spadajo na tisto mesto, kjer se človek z vso vnemo in resnostjo trudi v dobrobit sebe in skupnosti.

Napačno bi bilo, če bi obravnavali samo položaj nadrejenega pri medsebojnih odnosih. Kot že rečeno, ima vsak človek določeno me-

sto v družbi in določeno mejo odgovornosti, oziroma soodgovornosti. Podrejeni ne more in ne sme gledati v osebi svojega nadrejenega neke vrste »srednjeveškega nadzornika«, temveč človeka, ki mu je zaradi njegove pridnosti in sposobnosti družba dala večjo odgovornost. Podrejeni mora vedeti in razumeti prizadevanje nadrejenega in ga tudi poslušati ter izvrševati njegove ukaze, ga opozarjati na morebitne napake, ki jih sam ne vidi, skratka biti mora njegov dober in zaupen tovariš ter v pravem pomenu besede njegov ožji sodelavec. Edino taki odnosi lahko vplivajo na dober in pravilen razvoj dela in dajo lep uspeh kolektivnega prizadevanja.

Oglejmo si sedaj samo nekaj splošnih negativnih pojavov in jih skušajmo analizirati.

Eden izrazitih negativnih pojavov, ki se pokažejo včasih v ostrejši, včasih v milejši okolnosti, je odnos poedincev ali skupine do novega delavca, ki nastopi delo.

V nadaljnjem uporabljajmo izraz »delavec« za vse člane kolektiva in opustimo nazive »uslužbenec in nameščenec« kajti čas je, da te nazive črtamo iz nomenklature v kolektivih.

Novo sprejeti delavec ali delavka se znajde naenkrat v novem okolju, ki ga do sedaj ni poznal. Njegovo delo in njegov napredek je odvisen od tega, kako ga je okolje sprejelo, kako je nanj vplivalo, kaj so mu dejali vodilni ljudje in njegovi novi tovariši, ko je prišel prvo minuto na odrejeno delovno mesto. Vsak, pa tudi še tako bistroumen in iznajdljiv človek, občuti na novem delovnem mestu določeno negotovost. Zlasti občuti, kako ga okolje gleda in kako poedinec, njegov sodelavec, pristopi k njemu.

Od prvega trenutka in prvega vtisa je torej mnogo odvisno, kako se bo poedini novo sprejeti delavec prilagodil delu in okolju in kakšen bo njegov napredek.

Mlada delavka v nekem oddelku se prav gotovo ni dobro počutila, ko sta »starejši« tovarišici, namesto, da bi jo lepo podučili, govorili o njenem privatnem življenju nedostojno in neresnično. Postala je zagrenjena, ne-

zaupljiva in malodušna. Šele na intervencijo uprave je dobila večje zaupanje do dela in do svojih sodelavk.

V nekem drugem oddelku je postal delavec žrtev brezdušnih odnosov do njega. Njegovi tovariši, ki so z njim delali, so mu na račun šale prizadejali težke bolečine tako, da je bil več mesecev v bolnišnici in postal invalid, ki ne more opravljati svojega dela tako kot poprej.

Iz teh nekaj primerov vidimo, kakšne posledice lahko nastanejo, če niso odnosi med ljudmi pri delu na pravem mestu. Seveda je takih, oziroma podobnih pojavov še več.

Značilno vpliva na človeka pri delu tudi domače družinsko sožitje, od katerega je odvisno, kako se delavec ali delavka na delu počuti in kakšno je njegov razpoloženje do nalog, ki mu jih njegov predpostavljeni nalaga. Tu pridejo predvsem do izraza domači prepričanja med »njim« in »njo«. Oba delata v podjetju, vendar doma dela in skrbi običajno samo ona, on pa meni, da je svojo dolžnost že opravil s tem, ko je »odbrenkal« 8 ur in ga vse drugo nič ne tiče. Tako nastanejo očitki, ki kalijo družinsko harmonijo. Oba pa sta pri delu nerazpoložena, toda žal šele takrat, ko je stvar zavzela že večji obseg in jo je z dobro voljo težko rešiti. Bodrilna in podučna beseda v takih primerih navadno ne zaleže več, ker je že prepozno.

Primeri so tudi, ko dela »on« sam in vzorno skrbi za družino. Dom ima rad, čeprav preprost, vendar pa čisto in rad sliši »njeno« dobro besedo, ko pride iz službe domov najde kosilo na mizi. Pri kosilu pa opazi, da ni vse, čeprav je preprosto, tako čisto, kot si on želi. Svoje želje razodene »njej«, ki ga ne razume in se prične nad njim kregati in ga zmerjati. On postane zagrenjen in odide v gostilno, kjer se napije. Naslednji dan je napravil »plavega«. Zaradi izostanka pri delu ga je mojster opominjal in težko mu je bilo zaradi tega. Delo mu ni šlo tako od rok, kakor običajno. Ko je prišel domov, se je stvar ponovila. Gostilna je postala njegovo stalno pribežališče.

Navedli smo le nekaj primerov negativnih odnosov med našimi ljudmi. Če bi okolje ali poedinci usmerjali odnose v lepšo in kulturnejšo obliko, bi nedvomno bilo takih primerov manj in ljudje med seboj bi se srečnejše počutili.

-ej

Tistim, ki želijo dopisovati v verzih

So ljudje, ki jim rima leži. V koliko je ta rimana beseda popolna ali nepopolna, o tem pozneje. Zanima nas predvsem, od kod nagnjenje pri ljudeh za izražanjem v vezani besedi, ki zahteva največ jezikovnega študija.

Človeku ugajajo verzi in čim se približa stopnji samostojnega mišljenja, v študentskem jeziku se pravi temu zaljubljenost, se mu prično nizati verzi, dokler jih lepega dne ne zamenja z vsakdanjim pogovornim jezikom.

Uspavanka

Mati, mati, mamica,
kdaj naš očka vrne se,
kdaj solzica zadnja
mami moji utrne se.

Sinko, sinko, sinko moj,
očka najin je na gori,
tam divjal je silen boj,
borci tam leže pod bori.

Trudni so v roke si segli,
ko so šli v napad ob zori,
trudni so k počitku legli
in zdaj spančkajo pod bori.

Črni trn in grenko brinje
sta prerasila pot brigad.
Očka sanja: »Kje moj sin je,
jutri z nami gre v napad.«

Po ideji Cvek Marjana
K. Klančnik-Levin

Temu pravimo delavci zakonski jarem. Zanimivo je dejstvo, da se težnja po verzem izražanju rodi pri mladem človeku prav v obdobju največje sprostitev, ko se vse v mlademu človeku trga iz vezi običajne familiarnosti. V trenutku, ko prevlada trezno mišljenje in se človek spoprime s problematiko zakonskega življenja, pa kaj rada njegova pesniška Muza premine in takrat se mu drugi muzajo... So seveda izjeme, ki pa zopet potrjujejo pravilo, in le-tim želim spregovoriti nekaj vzpodbudnih besed.

Med znanstveniki jih je nekaj, ki trdijo, da se je človek preje izražal v vezani besedi kot v običajnem pogovornem jeziku. Točnost te trditve ni nihče docela dokazal, je pa znana stvar, da ima verz svoj čar in kdorkoli ga je okusil, se mu zlahka ne odpove. Kar vprašajmo po vrsti svoje sodelavce, ne bodo dolgo tajili. »Ko sem se zaljubil v Anico, Micko ali Metko...« vseeno katero, »sem pisal verze — v spominsko knjigo!« bo pristavil čez čas. Ta ali oni vam bo priznal, da ima še sedaj spravljen zvezek svojih poezij in ga seveda skrbno čuva pred svojo ženo. Znano je, da so pesniki odkriti, da so resnicoljubni, toda na ljubo zakonksemu sožitju in miru se je večina njih odpovedala svojim resnicam — »prepovedanim ljubeznim« predzakonske dobe.

Med uredniško pošto sta bila dva prispevka v verzih. V trdi in pošteni delavski govorici sta se poizkusila v verzih neki SANDI in naš vratar MARJAN. Prispevke smo tokrat popravili, oziroma prepesnili, kar nam ne smeta šteti v zlo. Upamo, da bosta omenjena tovariša nadaljevala z začetim delom, mi jima pa bomo skušali pomagati v njunem pesniškem stremljenju.

K. Levin

Pišejo nam

KAJ BOSTE REKLI NA TO?

Ko sem v prvi številki »Emajlirca« bral v uvodni besedi, kakšne so dolžnosti našega tovarniškega lista, v kateri med drugim piše, da bo gradil povezavo kolektiva z organi samoupravljanja, da bo krepil in ustvarjal v kolektivu zavest, ki je potrebna pri delu in reševanju raznih problemov, ki nastajajo v naši tovarni in pri našem delu, sem se odločil, da povem, kar mi ni všeč in kar po mojem občutku kviri delovno disciplino in medsebojne odnose.

Kar hočem povedati, se nanaša na ponašanje nekega tovariša in tovarišice v emajlirnici. Nočem ju imenovati po imenih, ker želim doseči s svojim dopisom, da se podobni primeri ne bi več dogajali.

Ko sem ob neki priliki opozoril delavca, ki razvažal emajl, naj odstrani svoj voziček s prostora, ki je določen za prevozno pot, po kateri prevažamo posodo k pečem, je prišel brezobzirno ugovarjati mojemu opozorilu in mi groziti, da bi papir ne prenesel njegovih prostaških besed. Za svoje prostaško ponašanje je bil poklican na zagovor.

Drugi podobni primer pa je tovarišica, ki dela pri predelavcu tov. S. v emajlirnici. Njeno izražanje med delom je tako nesramno in njeno ponašanje do drugih tako prostaško, da ga ne morem opisati. Povem ji le, da bo videla v »Emajlircu« samo sebe in svojega tovariša v luči javne kritike. Prosim Vas, podpišite moje ime!

Peter Podvršnik,
delavec v topilnici

NAKLADALNO-RAZKLADALNA EKIPA

Tudi mi se želimo oglasiti v našem listu in kratko opisati naše življenje. Upamo, da se nam ne bo šlo v zlo, če potarnamo, kajti včasih imamo pa res občutek, da smo največji trpin, kar nas je pri hiši. Pozimi nas zelo zebe, ker imamo delo na prostem. Opraviti moramo vsa dela ob istem času, kakor v ugodnem vremenu. Poleti nam je pa zopet hudo vroče. Ob takih prilikah, ko tako trpimo, bi prav radi videli, da bi nas obiskal kar organ od uprave, posebno tak, ki ima opravka s tarifnim pravilnikom. Gotovo bi se nas usmilil, oziroma uvidel, da nam le pripada kak dinar več kot pa onim, ki so pozimi na toplem, poleti pa na hladnem, oziroma vseskozi na suhem.

Minilo leto smo še nekam dobro preživeli. Delali smo sicer prav pridno, ker smo bili tudi primorani, da smo sproti naložili in razložili vagone, ki jih je bilo včasih tudi po 20 na dan. V oddelku smo imeli tudi precejšnjo reorganizacijo. Združili smo se z žensko nakladalno ekipo v skladišču gotove posode, tako, da smo sedaj pod skupnim vodstvom in po potrebi drug drugemu pomagamo. Tudi nekaj drugih delovnih mest smo pridobili tako, da nas je vseh skupaj 64. Tudi na izlet smo šli. Izbrali smo si Jeruzalem, misleč, da ga bomo pomešali, pa smo se pošteno vsekali. Vino je bilo namreč mnogo dražje kakor v Celju. Kljub temu smo se pa zelo lepo imeli.

Izvedeli smo, da imamo v letošnjem letu povečan plan za 7%. Malo nas sicer skrbi, kako bomo zmogli, ko smo že lani težko izhajali. O tem smo že na našem internem sestanku kar med malico skupno s predelavci in mojstrom razpravljali. Skoro vsak od nas je dal kak predlog za izboljšanje organizacije dela, nabavo orodja, preureditev gotovih objektov in slično, ki so potrebni za pospešitev dela, kajti samo na našo fizično moč se ne moremo zanašati. Predvsem nas skrbi pločevina, posebno še, ko je odklonjena vgraditev dvigala, ki bi bilo potrebno. Pa kaj hočemo, če nismo uslišani.

F. Š.

Foto: Peršak

NAŠI PLANINCI

Pred mesecem je imela naša planinska skupina svoj redni letni občni zbor. Predsednik tov. Vili Svet je posvetil uvod svojega poročila spominu v planinah tragično preminule članice tov. Ade Klosove.

V preteklem letu je skupina priredila večje število skupinskih izletov v bližnje in bolj oddaljene predele naše ožje domovine. Prvi izlet je bil v mesecu maju v Št. Vid nad Šoštanjem, ki se ga je udeležila tudi mladinska organizacija. Od tam je vesela družina krenila na Plešivec. Drugi dan pa preko Slemen na Smrekovec, se malo pomudila na koči na Golteh, od tam pa krenila v najboljšem razpoloženju v Mozirje. Od Slemen na Smrekovec vodi tako imenovana »Rimska cesta«. To je divna gozdna pot, ki te pelje preko jas in odprtih pobočij v temen smrekov gozd, pa spet na zeleni travnik, od koder se ti odpre pogled na Bele vode, prijazno gorsko vasico, ki je v času osvobodilnega boja nudila premnogokrat zavetišče našim borcem. Na tej poti se navzgor sonca in zraka, da kar občutiš, kako se ti krepijo moči za nadaljnje delo.

V mesecu juniju smo se odločili za Veliko planino. Z avtobusom do Luč, od koder se je manjša skupina članov povzpela na Raduho, ostali pa naprej do Podvolovljeka, od koder je še kratek strm vzpon do zelenih pašnikov Velike planine. V jutranjih urah drugega dne se je večji del planincev odločil za pot na Konja, od koder se nudi prekrasen razgled na Kamnik prav do Ljubljane, z druge strani pa na Savinjsko dolino do Celja. Del skupine je nadaljeval pot preko Sedla na Korošico, s povratkom na Planinco in v Luče. Veseli in polni doživetij, sta se obe skupini v poznih popoldanskih urah sešli v Lučah. Tudi skupina, ki je odšla na Raduho, je imela krasen dan.

Tretji izlet je bil v Logarsko dolino, ki je daleč po svetu poznana kot ena najlepših dolin Evrope. Del skupine se je povzpela preko Robanovega kota na Korošico in preko Ojstrice in Planjave vrnil na Okrešelj, od tam pa nazaj v dolino.

Tudi na dvodnevem izletu v Julijske Alpe nam je bilo vreme naklonjeno. Prvi cilj je bil Vršč. Po prenočitvi v Erjavčevi koči se je del planincev odločil za vrh Mojstrovke, drugi, vztrajnejši pa za vrh Jalovca. Na Mojstrovko sta se povzpeli dve ločeni skupini, ena preko severne stene, druga pa po južnem

pobočju. Skupina, ki se je odločila za Jalovec, se je podala na pot v zgodnjih jutranjih urah preko Travnika po zavarovani plezalni poti na vrh. Ob izviru Soče se je sestala z ostalimi planinci ter nadaljevala pot z avtobusom v Trento.

V poznem poletju je bila naš cilj Kamniška Bistrica, od koder smo se povzpeli na Kokrško sedlo in drugo jutro na Grintovec. Z vrha smo si ogledali Kočno, kjer bomo letos 12. septembra vzdicali spominsko ploščo smrtno ponesrečeni tov. Adi Klosovi.

V naši skupini je le malo članov, ki bi hodili v gore tudi pozimi, čeprav so v zimskem času naravnost veličastne. Zimski vzponi in ture pa so tudi dober trening za obisk štiritisočakov v tujih gorah.

Po občnem zboru je tov. Ciril Debelak predaval o vzponih in doživetjih celjskih planincev na Monte Rosso in o zimskem vzponu v Savinjske planine. Večje število kvalitetnih barvnih diapozitivov je predavanje še bolj poživilo. Vsi si želimo tov. Debelaka kmalu spet v našo sredo.

VSEM ČLANOM KOLEKTIVA

Aktiv Zveze borcev v Tovarni emajlirane posode Celje bo odkril v novem upravnem posloppu na »Dan borca«, 4. julija t. l.

SPOMINSKO PLOŠČO

vsem, ki so bili zaposleni v tovarni pa so med okupacijo padli kot borci NOV ali kot žrtve fašizma. Prosimo svoje padlih borcev in žrtev fašizma, naj zanesljivo javijo njihova imena in vse ostale podatke do 15. maja t. l. vodji pisarne personalnega oddelka tovarišu Kotniku.

NAŠI MLADINCI GREDO NA CESTO BRATSTVA IN ENOTNOSTI

Zvezne mladinske delovne akcije pri gradnji ceste Ljubljana—Zagreb se bo udeležilo tudi 10 najboljših članov LMS iz našega podjetja. Na cesto bodo šli delat v mesecu juliju in avgustu.

Osebnosti

● **Poslovil se je** od našega kolektiva tov. ing. Hugo Ankerst. Tov. ing. Ankerst je bil 12 let šef laboratorija. Njegovi ožji sodelavci in emajlirski krožek mu je ob slovesu pripravil prirčen poslovilni večer.

● **Zakonsko zvestobo so si obljubili:** Ivan Simončič, delavec in Angelca Zidarjeva, bolniška strežnica; Štefan Popovič, pečar in Tončka Založnikova; Vladimir Hrovat, delavec in Štefka Sajteglova, bolniška strežnica; Marija Laubičeva, delavka in Friderik Pangerl, delavec; Angelca Tifengrabnerjeva, delavka in Janez Špeglič, delavec; Alojzij Točaj, delavec in Antonija Goručanova, delavka. Vsem novoporočencem iskrene čestitke in obilo sreče v zakonskem življenju!

● **Doslужili so:** V zadnjem času so bili upokojeni ti-le člani in članice našega kolektiva: Ivan Skrubej, pečar emajlirnice, delal v tovarni polnih 35 let; Martin Turnšek, predelavec v emajlirnici, dobil invalidsko pokojnino; Ivan Slapnik, polkvalificirani delavec v lužilnici, delal v podjetju 16 let; Elizabeta Vrečkova, kvalificirana delavka v emajlirnici, delala v tovarni 20 let; Jožefa Filipičeva, kvalificirana delavka emajlirnice, delala v tovarni 22 let; Zofija Cviklova, čistilka pisarn, delala v tovarni 30 let; Ljudmila Maroltova, polkvalificirana delavka v emajlirnici, delala v tovarni 28 let; Elizabeta Šprajčeva, čistilka, delala v tovarni 15 let. Vsem upokojencem toplo želimo še dolgo vrsto zdravih in zadovoljnih let!

● **Z dela so bili odpuščeni.** Zaradi neopravičenih izostankov z dela so bili odpuščeni: Marija Operčkalova, delavka; Nada Gabrova, nameščenska; Ana Metelkova, delavka; Martin Pustinek, delavec; Rudolf Zidar, delavec; Štefan Topličanec, delavec; Stanko Debeljak, delavec; Leopold Eremita, delavec.

● **Po lastni želji** je zapustilo delo v našem podjetju v zadnjih treh mesecih 27 delavcev in 8 delavk.

● **Tri smrti.** V mesecu marcu se je smrtno ponesrečil pri delu izven tovarne klepar Franc Belak, star 55 let. Pokojni tov. Belak je šele nekaj dni pred svojo nesluteno smrtjo stopil v zaslužni pokoj. Ko je pomagal nakladati glino, se je pri delu tako hudo poškodoval, da so ga morali prepeljati v bolnišnico, kjer je umrl. Njegovi tovariši iz tovarne so mu nameravali ob upokojitvi pripraviti majhno veselje. Toda namesto tega, so ga spremili na njegovi zadnji poti.

V starosti 56 let je umrl predelavec lužilnice Viktor Zdovec.

Tragične smrti pa je umrl pečar emajlirnice Rudolf Kveder, star 54 let. Pokojni tov. Kveder je imel še očeta in mater, ki sta stara preko 90 let. Zaradi visoke starosti sta se oba pripravljala na smrt. Ta žalostna okolnost pa je Kvedra tako hudo potrla, da si je sam vzel življenje. Pravijo, da ni mogel dočakati smrti svojih staršev.

● **Zahvala.** Upravi tovarne, Sindikalni združenici in vsem delavcem, ki so darovali vence za mojega pokojnega moža Viktorja Zdovca, se najtopleje zahvalim. Zahvalim se tudi tovarniški godbi za njene žalostinke. Cilka Zdovčeva z družino.

• malo za šalo • malo za res •

KAJ VSE SE ZGODI...

V prijavi o nezgodi ni o tovarišici Angelci nič zapisanega. V njej je napisano samo, da si je tov. Jaka hudo poškodoval desnico, ker se je zaletel v stoječi vagon s svojim vozičkom, ki je bil anložen s posodami, polnimi dragih lakov, ki so se pri trčenju razlili po tleh.

»Zakaj se je tov. Jaka zaletel in hudo poškodoval?«

»Zato, ker se je med vožnjo oziral!«

»Zakaj se je tov. Jaka oziral?«

»Zato, ker je prav v tistem času, tako je povedal njegov znanec, »srnjačila« preko dvo-rišča brhka Angelca...«

Naš tov. Jaka je hude krvi. Ima pa tudi hudo ženo, ki je prav slučajno izvedela za možovo nezgodo v tovarni. Tovarišu Jaki kri ne da miru, da ne bi pogledal za vsako. Ko je nekega dne po delu brkljal v vrtičku pod oknom svoje žene in se oziral za mimoidočo deklico, je tovariša Jako doletela nova nezgoda, o kateri pa ni nič zapisanega v tovarniškem dnevniku nezgod...

PETNAJSTI

Petnajsti v mescu lep je praznik, ko mezdni plačo nam deli, nočoj boš vriskal vinski bratec, obraz ti že sedaj žari.

Jurje šteješ in prelagaš, grešne misli se rode, kako bi zopet svojo ženo nabril, kot si jo večkrat že.

Domov po bližnjici jo mahni, da te skušnjava ne spelja, da se ne znajdeš kje v gostilni, kjer se nalival boš brez dna!

Rdeči nos boš potlej nosil, tihi teden z ženo bo, za 'čike' boš pa druge prosil, saj tvoj možnjiček prazen bo.

M. K.

VEST

V tovarno prišel je židane volje.

Na delo? Kaj še, samo tako...

Bo, kakor bo!

Če srečo imaš, ti steče kot olje.

Kaj drugega več mu ne kaže, možakar je pač take baže.

Na delo — ha, ha!

Zna on, kar zna.

Pod streho tovarne lepo je vedriti, če hočeš pa vzameš, to treba storiti.

In res se je lotil nečednega posla, se vse ga je zlahka in hitro prijel, skrivaj iz tovarne je vse odletelo, kar smuknil lahkó je tako po domače, kar spravil lahkó je pod srajco in hlače. Boječe okrog se ni več oziral, korajžno je delal z nastopom moža in videl, da 'posel' se njemu poda.

Nekoč pa le v njemu se nekaj oglasi.

Vest!? — Trka na pamet, je vsa od hudiča.

»Odidi,« ji pravi, »ti ničeva priča!

Če skupnosti kradem, se nič ne pozna, možakar le pameten nekaj velja.«

Bilo pa preveč je že vsega na kupi, skrbi ga: »Joj, kam bi le dal?«

Mu vest odgovarja: »Tja, kjer si pokral!«

Vesti ni poslušal, je dalje jemal, sodnik za zapahe ga končno je dal.

-ej

PREVIDNOST JE MATI MODROSTI!

»Odkar je slišal o mnogih letalskih nesrečah, hodi samo peš...!«

Fotokrožek »Emajl« razpisuje nagradni natečaj za 20 najlepših slik mesta Celja pod naslednjimi pogoji:

Natečaja se lahko udeleži vsak član društva LT »Emajl«. Natečaj traja od 1. 5. 1958 do 15. 12. 1958, kar je tudi obenem zaključni termin za oddajo slik v formatu 10 x 15 cm.

Objekti, ki naj jih člani slikajo so:

panorama Celja, Celjski grad, gledališče, center mesta, Cankarjeva ulica, Slandrov trg s spomeni kom, novi predel Celja, predel pred postajo, motiv ob Savinji, upravno poslopje tovarne, celjski park, hotel Savinja, Kersnikova ulica, bolnišnice, prikaz starega dela Celja, gimnazija I., Tomšičev trg, trikot Askerčeve in Mariborske ceste (Trubarjev spomenik), Jožefov hrib in pet posnetkov po prosti izbiri avtorja.

Ogled motivov bo skupen. Vsak avtor mora predložiti 20 slik iz gornjih 25 točk. Posnetki niso vezani na letni ali dnevni čas. Za določen posnetek lahko član predloži samo po 1 sliko. Material da na razpolago društvo do 36 posnetkov na filmu 35 mm ali 2 filma 6 x 9 cm za slikanje na 4 x 6 cm. Razpis natečaja stopi v veljavo s 1. majem 1958 pod pogojem, da je do tega roka prijavljenih vsaj 10 članov društva LT »Emajl«.

Nagrade: prva — svetlobomer, druga — doza filma 35 mm, tretja: 20 kom. fotopapirja Fokem extra 30 x 40 cm, četrta — 10 kom. fotopapirja Fokem extra 30 x 40 cm, peta — 1 kom. fototermometer ali 100 kom. fotopapirja 9 x 14 cm.

Slike se morajo predložiti žiriji anonimno, označene s šifro. V posebni zapečateni kuverti naj se dostavi naslov avtorja in številka šifre ter označba: Nagradni natečaj — lepote našega mesta. Kuverte bo odprla žirija po končani ocenitvi. O ocenitvi žirije bo obveščen vsak prijavljenec. V kolikor član ne predloži slik žiriji do določenega termina, mora plačati prejeti material.

Društvo Ljudske tehnike »Emajl«
Celje

Izdajatelj Tovarna emajlirane posode Celje.
Urejuje uredniški odbor. Odgovorni urednik
dr. Franc Zupančič. Uredništvo: Celje, Delav-
ska cesta št. 20; telefon 22-71. Tiska Železni-
ška tiskarna v Ljubljani